

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2020

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě,
příspěvková organizace

ISBN 978-80-7054-295-8

Obsah

1.	SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ	3
2.	SLUŽBY UŽIVATELŮM	13
3.	SLUŽBY KNIHOVNÁM	16
4.	DOPLŇOVÁNÍ, UCHOVÁVÁNÍ A OCHRANA KNIHOVNÍHO FONDU	17
4.1.	AKVIZICE KNIHOVNÍHO FONDU	17
4.2.	REVIZE, OBSAHOVÁ AKTUALIZACE A OCHRANA KNIHOVNÍHO FONDU.....	19
5.	BIBLIOGRAFICKÁ, KATALOGIZAČNÍ A DIGITALIZAČNÍ ČINNOST	19
5.1.	ZPRACOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU.....	19
5.2.	BIBLIOGRAFICKÁ ČINNOST	19
5.3.	DIGITALIZACE.....	20
6.	PROJEKTY A GRANTY	21
6.1.	ERASMUS+. THE LOVE OF READING.....	21
6.2.	VISK 2. VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ KNIHOVEN MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE	21
6.3.	VISK 2. PEDAGOGICKÉ MINIMUM PRO KNIHOVNÍKY PRO DĚTI A MLÁDEŽ.....	21
6.4.	VISK 2. REKVALIFIKAČNÍ KURZY PODLE NÁRODNÍ SOUSTAVY KVALIFIKACÍ.....	22
6.5.	VISK 3. SPECIÁLNÍ IT VYBAVENÍ PRO INTERAKTIVNÍ UČEBNU	22
6.6.	VISK 7. DIGITALIZACE REGIONÁLNÍCH MONOGRAFIÍ	23
6.7.	VISK 7. PRŮZKUM KNIHOVNÍHO FONDU MSVK A MĚŘENÍ JEHO FYZIKÁLNÍCH VLASTNOSTÍ.....	23
6.8.	VISK 9. DOPLŇOVÁNÍ VYBRANÝCH ZÁZNAMŮ DO BÁZE ANL	23
6.9.	KNIHOVNA 21. STOLETÍ. FESTIVAL OSTRAVSKÝCH KNIHOVEN 2020	23
6.10.	KNIHOVNA 21. STOLETÍ. DESET TVÁŘÍ VOJTĚCHA MARTÍNKA.....	24
6.11.	STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA. DESET TVÁŘÍ VOJTĚCHA MARTÍNKA	24
6.12.	DALŠÍ PROJEKTY A GRANTY.....	24
7.	PUBLIKAČNÍ ČINNOST	25
8.	VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ, PROPAGACE KNIHOVNY	26
9.	VÝBĚR ČLÁNKŮ A REPORTÁŽÍ O KNIHOVNĚ	27
10.	ČLENSTVÍ KNIHOVNY	31
10.1.	ČLENSTVÍ KNIHOVNY	31
10.2.	ÚČAST ODBORNÍKŮ MSVK V PORADNÍCH ORGÁNECH, ODBORNÝCH SEKCÍCH A KOMISÍCH.....	31
11.	PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ ROKU 2020 V KČ	32
12.	POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM	33
13.	ORGANIZACE A ŘÍZENÍ MSVK	33
14.	ZAMĚSTNANCI, ZVYŠOVÁNÍ KVALIFIKACE	34
15.	SEZNAM ZAMĚSTNANCŮ	35

PŘÍLOHY:

- Příloha č. 1: Plnění plánu významných číselných ukazatelů
- Příloha č. 2: Roční výkaz o knihovně za rok 2020
- Příloha č. 3: Přehled vzdělávacích akcí pro knihovníky
- Příloha č. 4: Přehled vzdělávacích a kulturních akcí pro veřejnost (výběr)
- Příloha č. 5: Přehled výstav

TOP 10 PRO ROK 2020

KLÍČOVÉ UDÁLOSTI A NOVINKY V ŽIVOTĚ KNIHOVNY

- > ROZVOJ ONLINE SLUŽEB A ONLINE VZDĚLÁVÁNÍ (REAKCE NA PANDEMII KORONAVIRU)
- > REKONSTRUKCE ODDĚLENÍ SPECIÁLNÍCH FONDŮ
- > VZNIK STUDENTSKÉHO CENTRA, KURZ NAPIŠU DIPLOMKU
- > PORTÁL O SPISOVATELI VOJTĚCHU MARTÍNKOVI
- > NOVÉ ROZHRANÍ DIGITÁLNÍ KNIHOVNY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE
- > ÚZEMNÍ ROZHODNUTÍ PRO ČERNOU KOSTKU
- > PUBLIKACE 70 LET VĚDECKÉ KNIHOVNY V OSTRAVĚ
- > NOVÁ KONCEPCE ROZVOJE KNIHOVNICTVÍ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE NA LÉTA 2021–2025
- > VIDEO SPOT O KNIHOVNĚ Z PRODUKCE DIVADLA MÍR
- > NOVÝ CYKLUS PŘEDNÁŠEK VĚDA VE VĚDÁRNĚ

1. Souhrnné vyhodnocení

Vědecká knihovna v Ostravě stojí v první linii v oboru knihovnictví. Zažila tři významné mezníky ve svém životě. Prvním byla „sametová revoluce“, pád komunistického režimu. Klíčovým byl také nástup počítačů a éra automatizace knihovnických činností. Třetím mezníkem se stala digitalizace. Knihovna rozvíjí od roku 2005 digitální podobu. Digitalizuje písemné kulturní dědictví regionu a i takto uchovává odkaz pro budoucí generace. Očekáváme čtvrtý významný mezník, stěhování do nové nadčasové budovy. Během roku 2020 jsme pracovali na realizaci projektu Novostavba MSVK – tzv. Černá kostka. Proběhla řada jednání, která se týkala přípravy projektové dokumentace ke stavebnímu povolení. Otevření Černé kostky – centra digitalizace, vědy a inovací je plánováno na rok 2024.

Rok 2020 byl pro knihovnu rokem změn, ale i příprav na oslavy 70. výročí jejího založení. V závěru roku jsme vydali publikaci 70 let vědecké knihovny v Ostravě, která připomíná bohatou minulost knihovny, ale zaměřuje se i na její budoucnost.

Během pandemie byla knihovna zavřena pro veřejnost 109 dnů, což se nikdy v minulosti nestalo. Nezavřeli jsme knihovnu, pouze jsme uzamkli budovu. Stále fungovalo půjčování e-knih, konzultace k diplomovým pracím online, přístup k databázím, vracení knih do biblioboxů a možnost vzdálené registrace online. Krizi jsme využili k masivní migraci knihovny do kyberprostoru.

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě přijala úsporná opatření v souvislosti s avizovaným snížením příspěvku na provoz pro rok 2021 a s cílem zefektivnit systém řízení a organizační strukturu za účelem zvýšení efektivnosti práce. Zeštíhlili jsme organizační strukturu a zrušili třístupňové řízení. Docílili jsme tak zlepšení vnitrofiremní komunikace. Zredukovali jsme počet oddělení, zůstala čtyři s novým názvem a novými činnostmi. Odstranili jsme střední management a činnosti, které se ukázaly být nadbytečné, např. vytváření retrospektivní regionální bibliografie. Přehodnotili jsme akviziční politiku. Ze zahraničních publikací zachováváme všechny v angličtině, stěžejní v němčině. Spolupracujeme s nakladatelstvími vydávajícími vědeckou a odbornou literaturu. Beletrii nakupujeme jen výběrově. Preferujeme nákup e-knih a databází. Zredukovali jsme kulturně výchovnou činnost, soustředíme se více na popularizaci vědy. Vizi knihovny stavíme na třech pilířích – věda a výzkum, digitalizace písemného kulturního dědictví kraje a vzdělávání zejména v oblasti informační a digitální gramotnosti. Cílíme na studenty, vědecké a pedagogické pracovníky.

Nová vize

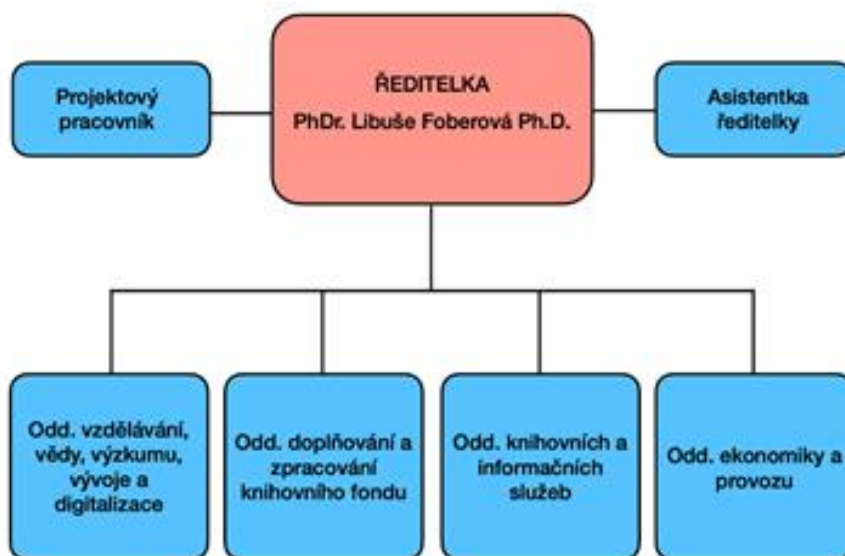
Naší vizí je knihovna, která je centrem poznání pro 21. století. Našimi cílovými skupinami jsou především studenti, pedagogové, vědci a odborná veřejnost. S ohledem na tyto uživatelské skupiny budujeme fond odborných tištěných i elektronických informačních zdrojů a poskytujeme služby, které usilují o podporu

akademické excelentnosti a konkurenceschopnosti v českém i mezinárodním prostředí. Široké veřejnosti nabízíme vzdělávací kurzy a snažíme se o popularizaci vědy a vědeckých poznatků. Naším cílem je společenská osvěta v oblasti kritického myšlení napomáhající činit poučená rozhodnutí pozitivně ovlivňující chod demokratické společnosti.

Usilujeme o profesionální a na prostorů nezávislé služby, které pomáhají podpořit rovný přístup k vědeckým informacím a vzdělávání jak v centru města, tak na periferiích kraje. Snažíme se o zachování a zpřístupňování kulturního dědictví vytvářením informačních produktů, jako je Digitální knihovna Moravskoslezského kraje.

Hospodaření knihovny

Knihovna hospodařila v roce 2020 s mírným přebytkem (+ 20 021,57 Kč). Z rozpočtu zřizovatele jsme dostali příspěvek na provoz v celkové výši 52 489 000,- Kč. Náklady knihovny dosáhly částky 55 286 905,69 Kč. Největší položkou byly mzdové náklady, které tvořily 65,24 % nákladů. Další významnou nákladovou položkou byly náklady na nákup knihovního fondu a licencí na elektronické zdroje (téměř 7 mil. Kč). Tržby knihovny poklesly o 553 tis. Kč, činily 1 469 080,70 Kč. Velkou část tvoří tržby z poplatků za cirkulaci lékařských časopisů. Pokles tržeb se dal očekávat vzhledem k rozsáhlým omezením provozu. Z grantových prostředků se podařilo získat cca 488 000,- Kč, odečteny jsou granty, které se nemohly vzhledem k situaci realizovat a u nichž se dotace vracely.

Obr. 1) Nová organizační struktura MSVK platná od 1. 1. 2021 (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě)

Investiční činnosti

V roce 2020 byl pořízen investiční majetek v celkové výši cca 1 476 tis. Kč. Majetek byl hrazen z prostředků fondu investic. Posíleny byly zdroje na financování oprav majetku ve větší míře, než se plánovalo, a to v souvislosti s výměnou nevyhovujícího osvětlení a elektrických rozvodů v prostoru studovny levého křídla budovy. Dále se jednalo o IT vybavení. Veškeré investice byly nutné pro zajištění provozu knihovny a jejího dalšího rozvoje. Podařilo se modernizovat veškeré provozy pro veřejnost. Cílem knihovny je designovat služby tak, aby byly atraktivní a zajímavé a předcházely plánované činnosti v nové knihovně Černá kostka – centrum digitalizace, vědy a inovací.

Migrace knihovny do e-prostoru

Rozhodli jsme se využít krizi (Covid-19) ve svůj prospěch a prosadit změny zejména v e-prostoru vědecké knihovny. Digitální Česko 2030 je výzvou i pro knihovny. Rozvíjíme služby na jedno kliknutí z pohodlí domova pro čtenáře, kteří jsou tzv. každodenně digitální. Nově nabízíme registraci online a navýšili jsme počet digitálních výpůjček. Plánujeme nákup nových databází, ke kterým umožňujeme vzdálený přístup z domova. Nabízíme e-konzultační služby a e-vzdělávání. Podílíme se na zmenšování „digitální propasti – digital divide“, vzděláváme zájemce zejména v oblasti informační a digitální gramotnosti a v kyberbezpečnosti.

Uvědomujeme si, že je potřeba digitální obsah nejen zprostředkovávat, ale i vytvářet a učit čtenáře informační, ale dnes i digitální gramotnosti. Ke kontaktním službám vymýšlíme i online variantu. Založili jsme Studentské centrum, které disponuje multimediální učebnou a týmovou studovnou. Představuje inspirativní, bezpečné a motivující prostředí pro podporu středního a vysokého školství a podporuje kritické akademické psaní. Nově rozvíjíme a podporujeme polytechnické vzdělávání – STEM vzdělávání, za tímto účelem jsme zprovoznili robotickou dílnu a nabízíme makerspace aktivity. V robotické dílně si návštěvníci mohou vyzkoušet mimo jiné 3D tiskárnu. Zajímavostí je, že se knihovna zapojila do projektu Tiskne celé Česko a využila svou tiskárnu pro výrobu čelenek k ochranným štítům pro zdravotníky. Nahrávací studio nám umožňuje vytvářet digitální obsah – videa pro studenty, streamování přednášek, online konzultace, webináře, v Moodle e-learningové kurzy ad. Vzděláváme veřejnost, vlastní zaměstnance a knihovníky v regionu, lektori vyjíždějí i do škol a podniků.

E-knihy

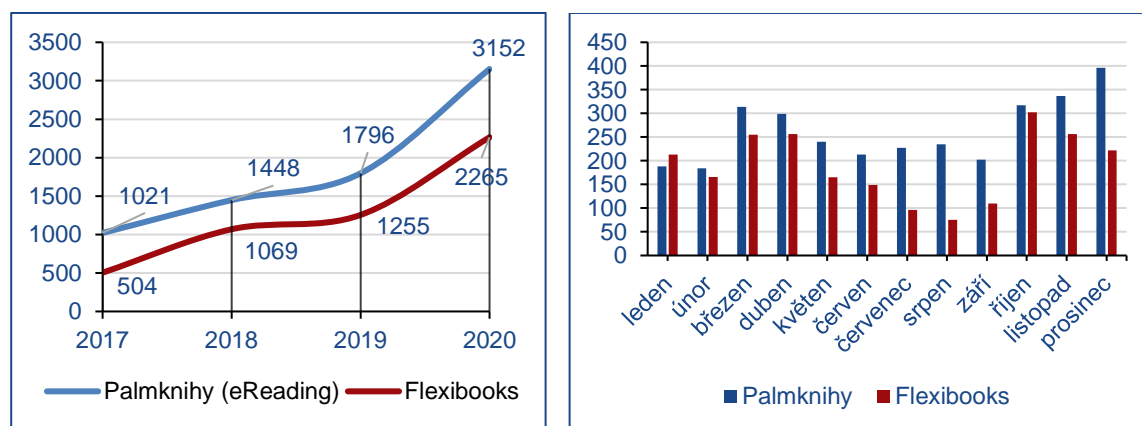
Elektronické knihy zpřístupňujeme v knihovně v několika formátech. Možnosti využití jednotlivých typů e-knih se liší, některé jsou online přístupné a lze je volně stahovat, jiné je možno prohlížet pouze v prostorách knihovny, další jsou k dispozici pro vypůjčení na časově omezenou dobu. Nabízíme e-knihy z vysokoškolských nakladatelství (EBSCOhost), e-knihy k vypůjčení z různých platforem (Flexibooks, Palmknihy/eReading), regionální e-knihy, e-knihy Městské knihovny v Praze či elektronické verze místních zpravodajů MSK.

E-knihy jsme začali půjčovat v září roku 2016. Důvodem bylo rozšíření nabídky služeb a poptávka ze strany veřejnosti. Vytvořili jsme přehledné video návody pro čtenáře a poskytujeme kontaktní a online konzultace, jak si vypůjčit a číst e-knihy. Například studenti/dobrovolníci této dovednosti učí seniory. Aktuální počet e-knih z různých platformem šplhá k 20 tisícům a nakupujeme další, protože poptávka roste.

Tabulka: Přehled nejpůjčovanějších titulů e-knih v MSVK

Rok	Autor	Název	Počet e-vypůjček
2017	Radka Třeštíková	Bábovky	13
	Samuel Bjørk	Sova	13
2018	Renata Červenková, Petr Kolář	Labyrint pohybu	28
2019	Alena Mornštajnová	Tiché roky	41
2020	Karin Lednická	Šikmý kostel	57

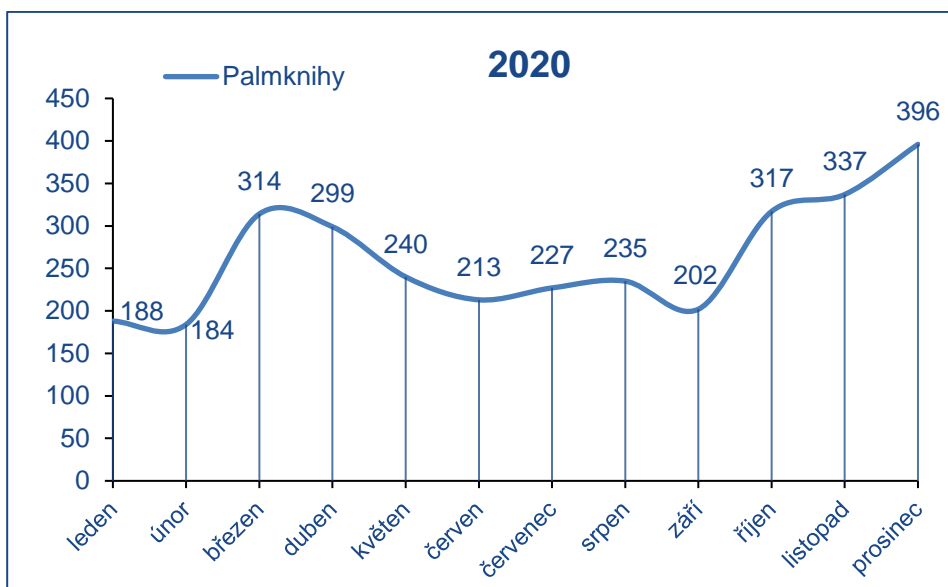
Prodej e-knih roste rychleji než prodej tištěných knih (meziroční nárůst v roce 2019 činil 12 %), jak uvádí zpráva o českém knižním trhu. Nejprodávány jsou beletrie, detektivky, sci-fi a fantasy a z odborné literatury je největší zájem o knihy věnující se osobnostnímu rozvoji. V České republice půjčuje e-knihy digitálně jen 144 knihoven (z pěti tisíc veřejných knihoven). Počet čtenářů e-knih v těchto knihovnách narostl o 50 %. Velký zájem je rovněž o audioknihy.

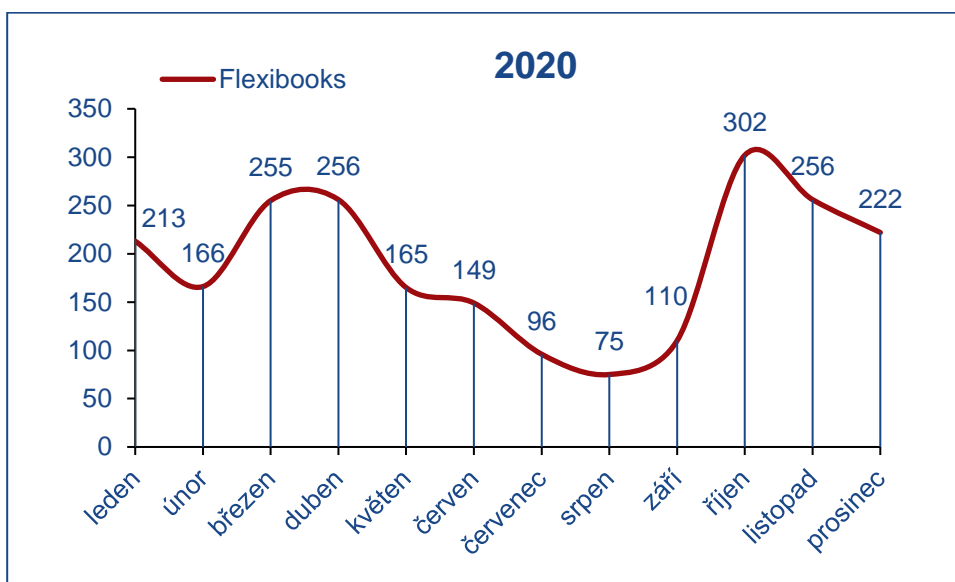
Obr. 2 a 3) Nárůst e-vypůjček v MSVK v letech 2017–2020 a porovnání e-vypůjček z platform Palmknihy a Flexibooks v MSVK v roce 2020 (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě)

Z grafů jednoznačně vyplývá, že v době uzavření knihovny v roce 2020 došlo ke strmému nárůstu digitálních vypůjček, mírně vyšší zájem je o beletrii z platformy Palmknihy. Od roku 2017 je zájem trojnásobný.

Obr. 4) Nárůst e-vypůjček v souvislosti s pandemií u platformy Palmknihy (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě)

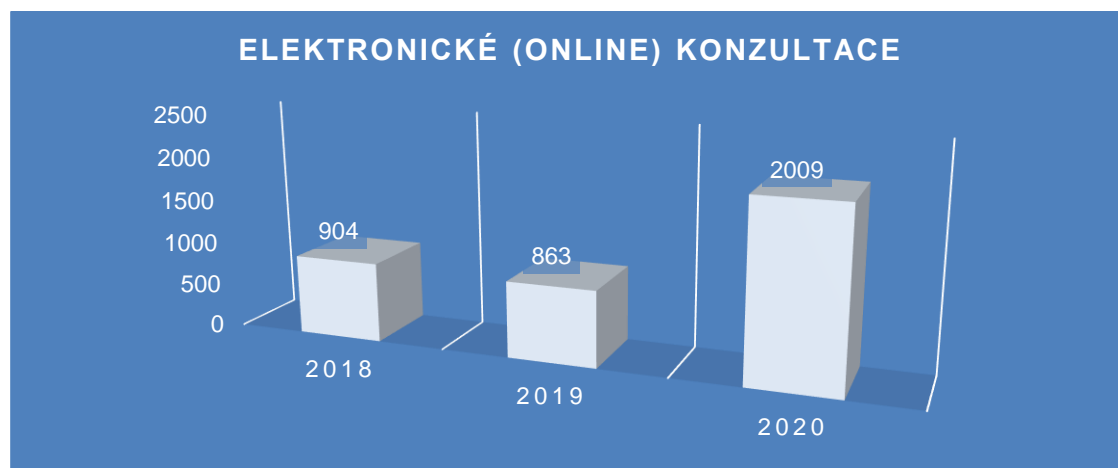
Obr. 5) Nárůst e-vypůjček v souvislosti s pandemií u platformy Flexibooks (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě)

Elektronické informační zdroje

V minulosti knihovna nabízela mnohem více databází, ale zájem z řad studentů a odborné veřejnosti nebyl vysoký. Dnes nabízíme dvě univerzální databáze EBSCO a ProQuest. Mnohem vyšší zájem je o české databáze Anopress, ASPI a ČSN Online (české technické normy). V současné době zjišťujeme zájem od uživatelů, škol, podniků, které databáze nakoupit, aby byly žádané. Plánujeme masivní propagaci databází a Digitální knihovny Moravskoslezského kraje. Plánujeme nákup nových zajímavých kolekcí – například ScienceDirect Freedom Collection (časopisy vydané společností Elsevier, texty z 2 300 titulů časopisů – technika, matematika, výpočetní

technika), Nature Complete (jeden z nejznámějších vědeckých časopisů na světě), Artstor (největší obrazová databáze z oblasti umění) a CitacePro (citační manažer). Vytváříme i vlastní databáze – Digitální knihovnu Moravskoslezského kraje a regionální e-knihy – vydáváme a zpřístupňujeme volně čtenářům na webu knihovny nebo v katalogu (jen volná díla).

E-slужby a nová služba Národní digitální knihovna – díla nedostupná na trhu

Obr. 6) Nárůst online konzultací v MSVK v období pandemie (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě)

Největší zájem je o službu DiploGuru, což je podpora a pomoc s psaním diplomových prací. Dále je zájem o e-konzultační služby a o službu Info Help: knihovníci, ale i dobrovolníci z řad studentů radí zájemcům (seniorům), jak si vypůjčit e-knihy, jak pracovat s chytrým mobilem atd.

Knihovna uzavřela smlouvu s Národní knihovnou ČR, umožňujeme svým čtenářům přístup k chráněným monografiím a periodikům, které již nejsou dostupné na knižním trhu. Od nového roku dochází k výraznému rozšíření služeb NDK-DNNT umožňujících přístup k plným textům českých knih vydaných do roku 2000, které již nelze obstarat. Obdobně budou k dispozici digitalizovaná vydání novin a časopisů do roku 2010. Celkem bude zpřístupněno cca 150 000 svazků knih a časopisů. Národní digitální knihovnu – COVID mohou naši čtenáři využívat po celou dobu pandemie, bude k dispozici i v roce 2021.

Kooperace MSVK

I v roce 2020 se knihovna zaměřovala na rozvoj spolupráce se školami, uzavřeli jsme memorandum o spolupráci s Collegium Humanum Varšavskou univerzitou managementu. Spolupracujeme s 10 školami v regionu, ze spolupráce se rodí nejen zajímavé služby, ale i aktivity, kterými se vzájemně obohacujeme. Intenzivně spolupracujeme se Slezskou univerzitou v Opavě, ale i s Ostravskou univerzitou a Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou v Ostravě. Studenti knihovnictví ze Slezské univerzity v Opavě u nás vykonávají stáže, plánujeme, že se budou

podílet jak na činnosti Studentského centra, tak na digitalizaci. Podpoříme tak jejich praktickou výuku a oni zase pomohou nám plnit plány digitalizace. Velmi významná je spolupráce se spolkem PROXIMA, který vyhledává a podporuje nadané žáky a studenty z Ostravy. Podporují zejména zájemce o přírodní a technické vědy, nové technologie a jejich aplikaci do praktického života. Mají dlouhou tradici, spolupracují s různými odborníky a univerzitami. Finanční podporu zajišťují díky projektu Science Talent Ostrava. Naše spolupráce se týká akademického psaní a nové robotické dílny, učíme talentové studenty, jak efektivně pracovat s databázemi, zpracovat kvalitní rešerši a další.

Výzkumná a odborná činnost

MSVK již od roku 2017 usiluje o zápis do seznamu výzkumných organizací, který spravuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Z formálního hlediska knihovna splňuje všechna potřebná kritéria (existence vnitřního předpisu o nakládání s výsledky vědy a výzkumu, uvedení vědy a výzkumu ve zřizovací listině apod.). V souvislosti s postupným zaváděním výzkumných aktivit bude v roce 2021 zahájeno také vedení odděleného účetnictví pro výzkum a vývoj.

MSVK aktivně plní (a bude plnit i nadále) roli instituce, která se věnuje šíření výsledků vědy a výzkumu, a to prostřednictvím transferu znalostí, výuky i publikování. Nabízí bohaté informační zázemí pro studenty i akademické pracovníky, a to formou klasického tištěného fondu i elektronických databází. Zaměstnanci MSVK působí jako vyučující odborných předmětů na Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Knihovna jako autorizovaná osoba provádí zkoušky dle Národní soustavy kvalifikací, přičemž pro tyto zkoušky pořádá i přípravné kurzy. V MSVK jsou pravidelně organizovány odborné stáže studentů humanitně zaměřených oborů na VŠ. Pracovníci knihovny publikují články v odborných knihovnických periodících a sbornících. MSVK vydává sborník z konference Kniha ve 21. století, již je spoluorganizátorem, a koordinuje celostátní projekty zaměřené na tvorbu studijních opor pro vysokoškolské knihovnické pozice.

V oblasti podpory tvorby akademických textů vzniklo v knihovně na podzim 2020 Studentské centrum. V plánu je založení Klubu doktorandů s cílem podpořit studenty v publikační činnosti (WOS, Scopus ad.), pořádat společná setkávání s výměnou zkušeností, výuka prezentačních dovedností, samotná pomoc s tvorbou disertační práce ad. Při MSVK by mělo vzniknout rovněž Writing centrum, ve kterém studenti poskytují peer-to-peer podporu svým vrstevníkům (po proškolení odborným personálem s adekvátní akademickou praxí).

Z hlediska provádění samotného výzkumu je knihovna ve složité situaci. Bez statusu výzkumné organizace např. v tuto chvíli nemůže čerpat prostředky z programu NAKI jakožto hlavního programu pro podporu aplikovaného výzkumu v oblasti kultury, to se týká i jiných programů. MSVK proto zvolila cestu postupného navazování spolupráce

s různými výzkumnými pracovišti a zapojování se do společných projektů, a to v těchto oblastech:

- Výzkum a propagace regionální literatury – v roce 2020 byla navázána hlubší spolupráce s Centrem regionálních studií Ostravské univerzity, díky níž byl vytvořen webový portál Vojtěch Martínek, který si klade za cíl zmapovat a zpropagovat život a dílo tohoto významného ostravského spisovatele. Do budoucna se předpokládá další rozvoj spolupráce v oblasti popularizace i výzkumu regionální literatury, společná publikační činnost apod. Z hlediska výzkumu regionálních dějin a kultury bude knihovna ve velké míře využívat výsledky práce svého digitalizačního pracoviště, jež se dlouhodobě zaměřuje na významné regionální dokumenty.
- Výzkum a průzkum fyzického stavu dokumentů – MSVK funguje jako testovací pracoviště pro výzkum fyzického stavu dokumentů, uzavřela tak např. smlouvu o spolupráci s Ústavem chemických procesů AV ČR, v.v.i., díky níž nyní ve skladu na Prokešově náměstí probíhá sledování čistoty ovzduší v depozitáři. Sama knihovna pak pravidelně provádí průzkum novodobého knihovního fondu pro celostátní databázi CZBRD (včetně měření kyselosti papíru).
- Výzkumné aktivity v oblasti knihovnictví – v souvislosti s odborným působením pracovníků knihovny na Slezské univerzitě v Opavě se MSVK plánuje zapojit do aplikovaného výzkumu i v této oblasti.

Knihovna se v rámci svých aktivit významně zaměřuje také na popularizaci vědy. V roce 2020 byl nastartován nový cyklus Věda ve vědárně (cyklus přednášek z různých vědních oborů), MSVK se aktivně zapojuje do akce Noci vědců i dalších celostátních popularizačních aktivit.

Pracujeme na naplnění definičních znaků vědecké knihovny pro výzkum a šíření znalostí:

- Ve spolupráci se Slezskou univerzitou v Opavě jsme podali koncem roku 2020 výzkumný projekt TAČR Program Éta PID: TL05000485 Inovativní zpřístupnění rukopisného dědictví prostřednictvím digitalizace umělé inteligence (HITEX) – doba řešení 04/2021 až 12/2023 – přímo bychom se tak podíleli na základním výzkumu (včetně publikačních výstupů).
- Naši zaměstnanci se podílí na výuce studijního programu Knihovnictví na Filozoficko-přírodovědecké fakultě Slezské univerzity v Opavě – studenti knihovnictví vykonávají stáže v knihovně, podílejí se zejména na digitalizaci.
- Od 1. 1. 2021 povedeme účetnictví odděleně (zvláště uvádíme položky vztahující se k vědě a výzkumu).

Ve dnech 11.–13. února 2020 byla uspořádána ve spolupráci se Slezskou univerzitou v Opavě mezinárodní knihovnická konference Kniha ve 21. století, která se věnovala problematice digitalizace v prostředí veřejných knihoven z různých úhlů pohledu. Motto konference znělo „Knihovny 3D“, přednášející se zaměřili na digitální čtení,

digitální knihovny a digitální služby. Jeden celý blok byl věnován architektuře knihoven v budoucnu. V diskusi zazněly otázky, jak ovlivní digitální služby prostředí veřejných knihoven, zda budou potřeba volné výběry knih, jak by měl vypadat e-prostor knihoven a jiné. Podařilo se najít řešení, jak propojit teorii s praxí v knihovnách. Z konference knihovna vydala sborník.

Na území Moravskoslezského kraje se nachází 300 obcí, ve 270 z nich působí základní knihovny se svými pobočkami. Tímto je obyvatelům kraje k dispozici 411 obslužných míst, která zajišťují veřejné knihovnické a informační služby. Každoročně je činnost knihoven podporována krajem formou dotačního programu regionálních funkcí. V roce 2020 činila dotace 16,85 mil. Kč. V roce 2020 byla zpracována nová koncepce knihovnictví na léta 2021–2025 a nové zásady pro výkon regionálních funkcí, ve kterých se podařilo zohlednit potřebné navýšení dotace na 20,5 mil. Kč.

Knihovní fond

V roce 2020 bylo do fondu MSVK doplněno celkem 17 394 k. j. Oproti roku 2019 jde o pokles o 3 703 k. j., čímž knihovna zaznamenala nejnižší přírůstek knihovního fondu ve svých novodobých dějinách. Hlavní roli zde sehrála pandemická situace, protože v jejím důsledku výrazně poklesla produkce jak komerčních nakladatelství, tak vydavatelů z řad vysokých škol a odborných institucí. Svou roli sehrála také větší orientace nákupu na zahraniční odbornou literaturu, která je finančně náročnější.

V roce 2020 docházelo do knihovny 4 234 časopisů a novin, z toho 4 119 českých a 115 zahraničních. Počet odebíraných časopisů, které jsou získávány převážně povinným výtiskem, tak zůstává v posledních letech na srovnatelné úrovni.

Největší ambicí knihovny je budovat vědeckou paměť komunity, shromažďovat a popularizovat kulturní a vědecké dědictví regionu. Chceme prezentovat další významné osobnosti regionu. Knihovna se zapojuje do národních i regionálních kampaní: Březen – měsíc čtenářů, Knižní festival Ostrava, Noc vědců, Festival ostravských knihoven a další.

Obr. 7) Makerspace dílna – inspirace pro MSVK (Zdroj: <https://www.oodihelsinki.fi/en/>)

Nyní knihovna žije projektem Novostavba MSVK – tzv. Černá kostka – centrum digitalizace, vědy a inovací. Půjde o centrum poznání pro 21. století, o vzdělávací, kulturní a komunitní centrum s nejmodernějšími technologiemi. Počítá se s výstavními prostory, konferenčními multimediálními sály, různými typy studoven (tiché, týmové a badatelné), ale i s experimentálním kinem, nahrávacím studiem a makerspace (smart) dílnou. Vznikne zde také špičkové centrum pro digitalizaci a digitální zpřístupnění knihovných fondů i muzejních a galerijních sbírek z různých institucí Moravskoslezského kraje.

PhDr. Libuše Foberová, Ph.D.
ředitelka knihovny

2. Služby uživatelům

Rok 2020 se do dějin MSVK zapíše jako rok, kdy se knihovna musela vypořádat s nečekanými výzvami a zvraty. Na jeho počátku nikdo nepředpokládal, že Českou republiku zasáhne pandemie koronaviru v takové míře, že na dlouhé měsíce ochromí život celé společnosti a znemožní poskytování základních služeb knihoven. Před MSVK tak stál nelehký úkol se této situaci přizpůsobit a pokusit se ji alespoň částečně využít pro svůj další rozvoj.

Během roku se v knihovně dle aktuálních nařízeních vystřídal několik režimů fungování – úplné uzavření budovy, půjčování pouze prostřednictvím výdejového okénka, omezení počtu osob v knihovně, omezení počtu účastníků akcí apod. MSVK musela být zcela uzavřena při jarní (11. 3. až 3. 5.) i podzimní (22. 10. až 2. 12.) vlně pandemie, ve zbývající části roku byla její činnost do značné míry omezena.

Zaměstnanci i návštěvníci si museli zvykat na dodržování nových hygienických pravidel – používat ochranu nosu a úst i jednorázové rukavice, dodržovat rozestupy apod. Po prvním uvolnění byla nařízena také povinná karanténa vrácených knih, které tak musely být minimálně na 48 hodin odkládány do určených prostor.

Zajímavostí je, že se knihovna zapojila do projektu Tiskne celé Česko a využila svou 3D tiskárnu pro výrobu čelenek k ochranným štítům pro zdravotníky.

Obr. 8 a 9) Knihy v karanténě, tisk čelenek k ochranným štítům (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě – archiv fotografií)

V době, kdy knihovna nemohla nabízet kontaktní služby, zaměřila svou pozornost na online aktivity. Výrazně stoupl zájem o elektronické knihy. MSVK vyšla této poptávce vstříc a během roku operativně navyšovala limity pro e-vypůjčky z původních 6 na 10, v prosinci jako adventní dárek dokonce na 20. To vše se samozřejmě projevilo ve statistikách výpůjček, které meziročně vzrostly o 2 366 k. j., i v počtu čtenářů využívajících tuto službu (nárůst ze 705 na 1 118).

Tabulka: Vývoj počtu výpůjček e-knih v letech 2016–2020

Rok	2020	2019	2018	2017	2016
Platforma eReading/Palmknihy	3 152	1 796	1 448	1 021	469
Platforma Flexibooks	2 265	1 255	1 069	504	0
Celkem	5 417	3 051	2 517	1 525	469

Jako krajská knihovna mohla MSVK zprostředkovat svým čtenářům přístup do báze Díla nedostupná na trhu (digitální knihovna obsahující až 70 000 autorsky chráněných monografií a periodik, které již nejsou dostupné na knižním trhu) a v některých částech roku dokonce do Národní digitální knihovny – COVID (všechny digitalizované dokumenty včetně nejnovější produkce).

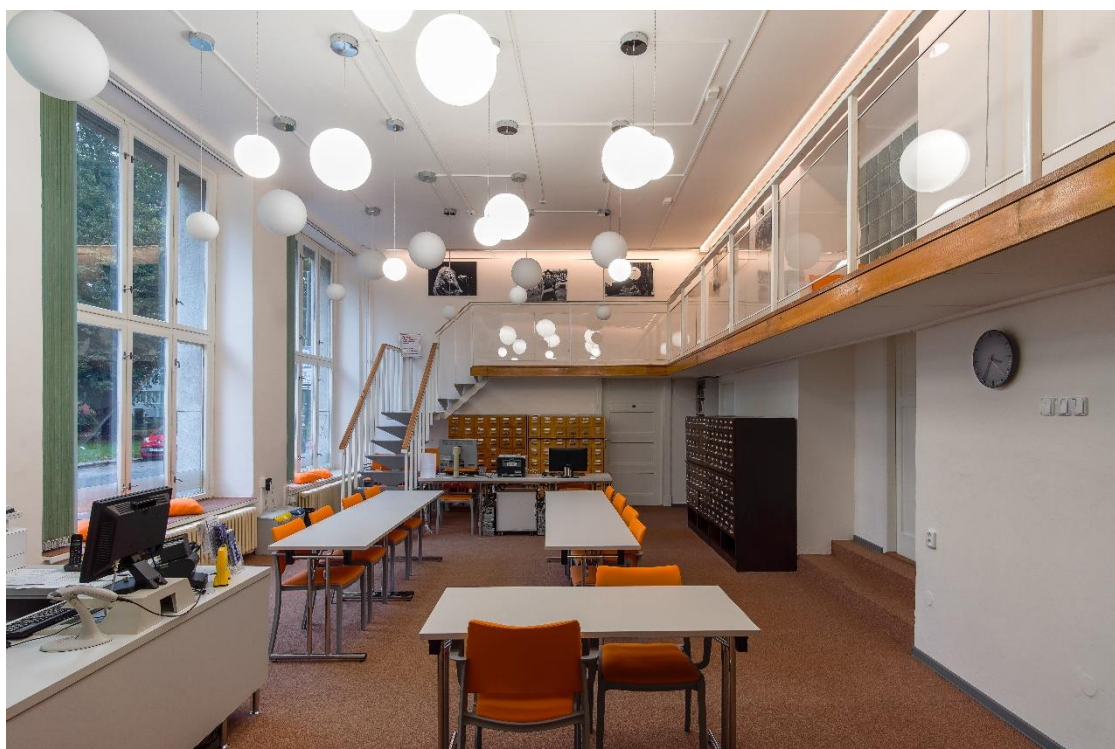
Z důvodu protipandemických opatření musela být zrušena či odložena řada vzdělávacích a kulturních akcí, některé se konaly v redukované variantě (např. čtvrtý ročník Festivalu ostravských knihoven). Pokud to ale charakter a obsah umožňovaly, byla aktivita přesunuta do online prostoru. Týkalo se to především tradiční Noci vědců a také seminářů zacílených na podporu akademického psaní.

Tyto semináře byly připravovány souběžně s plánováním nového Studentského centra, jež mělo začít působit od září 2020 v prostorách bývalé lékárny na Sokolské třídě. Vzhledem k aktuální situaci však k fyzickému otevření zatím nedošlo a centrum funguje pouze ve virtuální podobě. Hlavní vzdělávací program Napišu diplomku, který zde měl být realizován, byl kompletně převeden do online prostředí. Pro každé z 8 témat kurzu bylo zpracováno výukové video a připraveny doplňkové materiály, přičemž vše bylo vloženo na Moodle knihovny i na její YouTube kanál. Převod kurzu do online podoby umožnil přístup k přednáškám pro neomezený počet studentů. Dle statistik YouTube si kurz v roce 2020 našel 1 633 jedinečných diváků a zaznamenal 2 455 zhlédnutí.

Možností online zpřístupnění využil také projekt, který MSVK připravovala v průběhu celého roku – připomenutí osobnosti významného ostravského spisovatele a novináře Vojtěcha Martínka. V tomto případě nebyla online podoba vynucena aktuální situací, ale byla zvolena již předem jako atraktivní forma prezentace regionální literatury. U příležitosti 60. výročí úmrtí Vojtěcha Martínka tak připravila MSVK ve spolupráci s Centrem regionálních studií Filozofické fakulty Ostravské univerzity portál www.vojtech-martinek.cz, který je nabitý informacemi o autorovi. Jeho všestrannou osobnost představuje také výstava Deset tváří Vojtěcha Martínka, stejnojmenné jubilejní noviny či online přednášky. Publikováno bylo 5 e-knih, byla vydána audiokniha, zpracována bibliografie Vojtěcha Martínka, připraveno 5 pracovních listů pro školy atd. V projektu tak byly integrovány všechny aktivity, jimž se dosud knihovna v rámci propagace regionální literatury věnovala. Portál i přidružené výstupy si získaly velký ohlas a MSVK bude v podobných programech pokračovat i v nadcházejících letech.

Období, kdy byla knihovna nuceně uzavřena, bylo využito k rekonstrukci dalších prostor knihovny. Po renovaci půjčovny a přilehlých částí v roce 2018 a studovny elektronických informačních zdrojů v roce 2019 došlo k zásadním úpravám oddělení speciálních fondů. Návrh řešení byl připraven ve spolupráci s Ing. arch. Evou Špačkovou tak, aby splňoval požadavky na vzdušnost i flexibilitu a integroval všechny potřebné funkce. Jako dominantní prvek místnosti bylo zvoleno nové osvětlení ve formě 12 malých a 12 velkých koulí, které se zároveň stalo spojujícím prvkem s prostory v pravém křídle radnice.

Obr. 10) Zrekonstruované oddělení speciálních fondů (Zdroj: Zdeněk Janošík)

Téměř celoroční omezení provozu a fungování knihovny se samozřejmě muselo negativně projevit ve statistických ukazatelích, jak dokládá následující tabulka. Je však potěšitelné, že nedošlo k radikálnímu úbytku registrovaných uživatelů, u nichž činil pokles jen 5 % – většina čtenářů tak zůstala i v nelehkém roce knihovně věrná.

Tabulka: Vývoj počtu registrovaných uživatelů, návštěvníků a výpůjček v letech 2016–2020

Rok	2020	2019	2018	2017	2016
Počet registrovaných uživatelů	8 204	8 668	8 546	8 015	8 529
Počet návštěvníků (mimo akce)	70 122	114 547	103 536	113 696	126 301
Počet výpůjček (bez MVS)	381 539	580 135	412 980	435 119	403 771

Vzhledem k pandemické situaci pochopitelně meziročně výrazně klesl i počet uspořádaných akcí a jejich účastníků, a to zhruba o dvě třetiny. Z plánovaných akcí,

keré proběhly, lze zmínit především zahájení nového cyklu přednášek Věda ve vědárně. Ten si klade za cíl popularizovat vědní poznatky i zajímavé osobnosti věnující se výzkumu. V roce 2020 se konaly dvě fyzické přednášky (Vše, co jste chtěli vědět o superpočítačích a nevěděli, koho se zeptat a Sucho, povodně – extrém v krajině) a jedna přednáška v online podobě (Je ostravská architektura šetrná k planetě?). Cyklus bude pokračovat i v roce 2021.

3. Služby knihovnám

Již 19. rokem pokračoval výkon regionálních funkcí v knihovnách Moravskoslezského kraje, v roce 2020 však muselo i Centrum vzdělávání a regionálních služeb své aktivity výrazně přizpůsobit aktuální epidemické situaci. Metodické návštěvy nemohly vždy proběhnout v naplánovaných termínech nebo nebyly uskutečněny vůbec. Výjezdy přímo do knihoven byly nahrazeny o to intenzivnější konzultační činností a poradenstvím formou telefonické či elektronické komunikace.

Konzultace byly poskytovány prioritně k problematice provozování knihoven v době koronaviru – s knihovnami byla řešena otázka uzavírání knihoven v souvislosti s nařízeními vlády, podmínky hygienických opatření, pracovněprávní souvislosti vzhledem k nastalé situaci apod. Pracovníci MSVK poskytli celkem 273 konzultací a zorganizovali jednu výjezdní a jednu online poradou pro pověřené knihovny.

V průběhu roku 2020 bylo uspořádáno 22 vzdělávacích seminářů a kurzů, kterých se zúčastnilo 311 pracovníků knihoven. Zhruba polovina těchto akcí byla vzhledem k protikoronavirovým opatřením přesunuta do online prostředí a konala se prostřednictvím platform Google Meet a Microsoft Teams. Největší zájem byl o workshop Koncepce knihoven a DNNT, který byl uspořádán ve spolupráci s Národní knihovnou ČR a jehož se virtuálně zúčastnilo 42 zájemců. MSVK byla také spolupořadatelem konference Kniha ve 21. století, která se již počtrnácté konala na Slezské univerzitě v Opavě.

Poprvé byl uspořádán rekvalifikační kurz pro pozici Knihovnick katalogizátor, již podruhé pak rekvalifikační kurz pro pozici Knihovnick v přímých službách. Oba tyto kurzy disponují akreditací MŠMT a připravují účastníky na zkoušky dle Národní soustavy kvalifikací. Proběhly rovněž další dva běhy e-learningu Knihovnické minimum.

Tím pozitivním, co rok 2020 přinesl, bylo schválení nových Zásad pro zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven v Moravskoslezském kraji a také Koncepce rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2021–2025.

Stejně jako v předchozích letech, bylo i v roce 2020 příjemným momentem vyhlášení cen Knihovnická K2, tentokrát v kategorii Knihovnick/Knihovnice Moravskoslezského kraje. První místo získala Jarmila Burešová z Knihovny města Ostravy za inovativní

přínos v práci se seniory a sociálně handicapovanými návštěvníky knihoven. Čestné uznání bylo uděleno zástupci MSVK Aleši Drahotušskému, který se věnuje digitalizaci regionálních dokumentů a stál u zrodu Digitální knihovny Moravskoslezského kraje.

Obr. 11) Knihovnická K2 – vyhlášení nejlepších knihovníků a knihovnic Moravskoslezského kraje (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě – archiv fotografií)

Podrobné informace o regionálních funkcích a činnosti knihoven v Moravskoslezském kraji jsou uvedeny v samostatných zprávách.

4. Doplnování, uchování a ochrana knihovního fondu

4.1. Akvizice knihovního fondu

V roce 2020 bylo do fondu MSVK doplněno celkem 17 394 k. j. Oproti roku 2019 jde o pokles o 3 703 k. j., čímž knihovna zaznamenala nejnižší přírůstek knihovního fondu ve svých novodobých dějinách. Hlavní roli zde opět sehrála pandemická situace, protože v jejím důsledku výrazně poklesla produkce jak komerčních nakladatelství, tak vydavatelů z řad vysokých škol a odborných institucí. Svou roli sehrála také větší orientace nákupu na zahraniční odbornou literaturu, která je finančně náročnější.

Tabulka: Vývoj celkového přírůstku knihovního fondu v letech 2016–2020

Rok	2020	2019	2018	2017	2016
Přírůstek k. j.	17 394	21 097	20 858	23 051	23 983

V roce 2020 bylo zakoupeno 8 525 českých monografií, kartografických dokumentů, hudebnin a elektronických zdrojů (na fyzických nosičích). Na nákup českých publikací bylo vynaloženo 2 674 989 Kč, přičemž průměrná cena české publikace činila 313 Kč.

V antikvariátech bylo doplněno 146 starších regionálních dokumentů v celkové hodnotě 20 660 Kč.

Zahraničních publikací bylo zakoupeno 885 k. j. v celkové částce 352 380 Kč, průměrná pořizovací cena dosáhla 398 Kč. Nakupována byla zejména odborná lékařská literatura, publikace z oblasti knihovnictví a tituly ze společenských vědních oborů. Pořízeny byly knihy z produkce Cambridge University Press, MIT Press a Oxford University Press. Fond byl doplněn také o odborné tituly v polštině a slovenštině (zejména dějiny a geografie).

Povinným výtiskem bylo v roce 2020 získáno 513 k. j., darem pak 1 183 k. j. Z projektu Česká knihovna MSVK obdržela do fondu 14 publikací současných českých autorů a z projektu Cizojazyčná knihovna 78 knih v angličtině, němčině, francouzštině, španělštině, italštině, ruštině či slovenštině. Největším dárce bylo již tradičně nakladatelství MOBA (218 k. j.), významně fond knihovny obohatila vysokoškolská vydavatelství (zejména Univerzita Palackého – 29 k. j., Západočeská univerzita – 29 k. j.).

Výpadek v produkci tištěných publikací byl částečně kompenzován pořízením 222 titulů e-knih formou trvalého nákupu. Tyto odborné tituly (české i zahraniční) jsou dostupné prostřednictvím platformy EBSCO.

V roce 2020 docházelo do knihovny 4 234 časopisů a novin, z toho 4 119 českých a 115 zahraničních. Počet odebíraných časopisů, které jsou získávány převážně povinným výtiskem, tak zůstává v posledních letech na srovnatelné úrovni (viz tabulka).

Tabulka: Vývoj počtu docházejících periodik v letech 2016–2020

Rok	2020	2019	2018	2017	2016
Počet titulů	4 234	4 344	4 429	4 276	4 119

Na nákup časopisů byla v roce 2020 vynaložena částka 1 350 337 Kč (o 32 756 Kč méně než v roce 2019), z toho největší část byla vydána na předplatné 68 titulů zahraničních časopisů (1 182 232 Kč). Na předplatné 47 českých časopisů (tzv. druhé předplatné deníků, ekonomických a knihovnických časopisů, dále předplatné seriálů nepodléhajících zákonu o povinném výtisku a předplatné aktualizací) bylo vynaloženo 104 670 Kč a na nákup tzv. ostatních seriálů (212 k. j.) pak bylo vydáno 63 435 Kč. Po souhlasu Ministerstva kultury bylo z fondu vyřazeno 1 376 ročníků inzertních novin a obecních zpravodajů měst a obcí mimo Moravskoslezský kraj.

Nakoupeno bylo 2 080 norem, což je o 542 k. j. méně než v roce 2019. Do roku 2019 totiž odebírala MSVK české technické normy v úplnosti, náklady na ně však výrazně rostly. Vzhledem k tomu, že využívání norem naopak dlouhodobě klesá, bylo rozhodnuto pro rok 2020 vyloučit z nákupu normy některých oborových tříd, jež nebyly

v MSVK čtenáři požadovány. V roce 2020 navíc obecně poklesl počet vydávaných norem (opět v souvislosti s koronavirovou krizí).

Přírůstek zvukových a audiovizuálních dokumentů naopak meziročně mírně vzrostl (2020 – 1 061 k. j., 2019 – 1 010 k. j.). Dle běžných zvyklostí byl také doplňován fond pro zrakově a sluchově handicapované – pořízeno bylo 634 k. j. (oproti roku 2019 o 38 k. j. méně).

4.2. Revize, obsahová aktualizace a ochrana knihovního fondu

V roce 2020 pokračovala revize signatury G vpředu a revize patentových spisů (ukončena revize třetího třídění) a proběhla revize příručních knihoven, každoroční revize všech norem a mimořádná revize dlouhodobě nezávěsných dokumentů. Celkově bylo zrevidováno 173 806 k. j.

Z knihovního fondu bylo vyřazeno celkem 3 613 k. j. Podstatná část dokumentů byla odepsána na základě obsahové aktualizace (3 358 k. j.).

MSVK pokračovala v průzkumu fyzického stavu dokumentů. Díky projektu z programu VISK 7 bylo pořízeno nové vybavení včetně pH metru a otestováno 200 svazků dokumentů.

5. Bibliografická, katalogizační a digitalizační činnost

5.1. Zpracování knihovního fondu

V roce 2020 bylo jmenně zkatalogizováno 14 362 knihovních jednotek (o 3 730 k. j. méně než v roce 2019) a věcně zpracováno 10 001 popisných jednotek (o 3 137 p. j. méně než v roce 2019). Katalogizační záznamy byly denně sklíženy do Souborného katalogu ČR. Za rok 2020 bylo takto importováno 9 482 monografických dokumentů (knihy, hudebniny, kartografické dokumenty, neperiodické elektronické zdroje, zvukové záznamy) a 269 seriálů. Do báze národních jmenných autorit bylo exportováno celkem 311 nových záznamů. Z hlediska věcných autorit byly podávány návrhy zejména pro nové geografické autority, popř. korporace (převážně u starších digitalizovaných dokumentů).

Pokles v katalogizační činnosti souvisel se snížením přírůstku knihovního fondu. Během pandemické situace tak byly z domova vykonávány náhradní práce. Byly například doplňovány autoritní údaje vytvořené před rokem 2015 tak, aby odpovídaly novým pravidlům RDA, či kontrolována a opravována data na serveru obalkyknih.cz.

5.2. Bibliografická činnost

V průběhu roku bylo uloženo 1 128 analytických záznamů ze současně vycházejících regionálních tištěných periodik a monografií. V rámci projektu VISK 9 (Doplňování vybraných záznamů do báze ANL) bylo navíc uloženo 1 515 záznamů (včetně spoluúčasti MSVK) z celostátních periodik a zasláno do národní článkové databáze.

Retrospektivní regionální databáze byly v uplynulém roce rozšířeny o 900 záznamů, byla doplňována především bibliografie okresu Nový Jičín.

Tabulka: Přehled počtu záznamů v databázích retrospektivní bibliografie

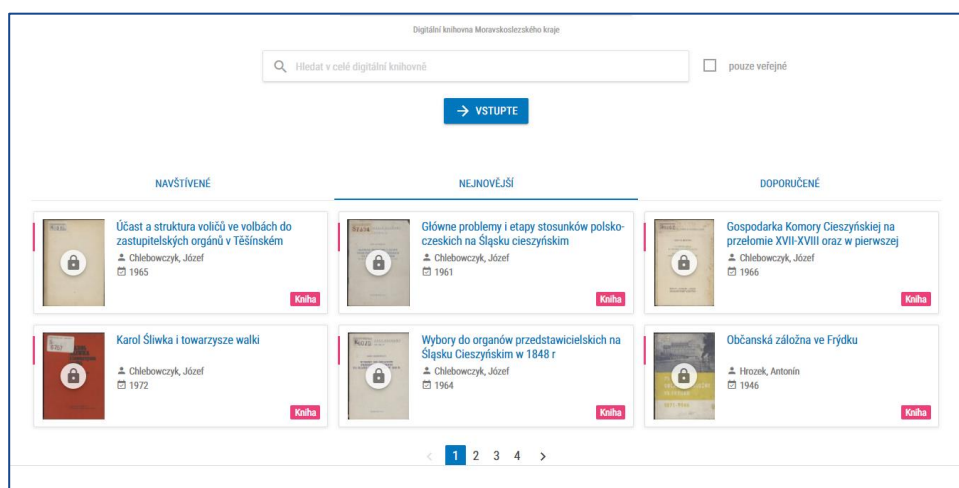
Databáze	Počet záznamů k 31. 12. 2020
Bruntál	675
Frydek-Místek	10 307
Karviná	9 471
Nový Jičín	7 090
Opava	1 911
Ostrava	17 161

V rámci projektu Deset tváří Vojtěcha Martínka byla zpracována bibliografie této osobnosti. Celkem bylo v databázi na portále www.vojtech-martinek.cz publikováno 911 záznamů knih a článků vztahujících se k tomuto významnému ostravskému spisovateli.

5.3. Digitalizace

V roce 2020 bylo kompletně zdigitalizováno 26 639 stran regionálních monografií a periodik. Na pracovišti MSVK bylo zpracováno 23 016 stran, zbylých 3 623 stran bylo zdigitalizováno externě dodavatelskou firmou v rámci projektu VISK 7 (Digitalizace regionálních monografií). Digitalizován byl fond 4 institucí – MSVK, Slezského zemského muzea, Archivu města Ostravy a Univerzitní knihovny Ostravské univerzity.

Nad rámec uvedeného počtu bylo za spolupráce a přítomnosti pracovníka knihovny naskenováno na skeneru Ostravského muzea cca 91 článků z časopisu Tatrovák pro potřeby Muzea Novojičínska (Muzeum nákladních automobilů TATRA v Kopřivnici).

Obr. 12) Nové rozhraní Digitální knihovny Moravskoslezského kraje (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě – archiv fotografií)

Během srpna a září 2020 byl proveden upgrade systému Kramerius, který slouží ke zpřístupňování digitalizovaných monografií a periodik. Bylo zprovozněno nové uživatelské rozhraní, které nabízí mnohem intuitivnější ovládání Digitální knihovny Moravskoslezského kraje.

V listopadu 2020 bylo také vyhlášeno výběrové řízení na nákup nového skeneru. Vybrán byl skener Atlas. MSVK tak nyní disponuje dvěma profesionálními zařízeními umožňujícími digitalizaci dokumentů až do formátu A1.

6. Projekty a granty

6.1. Erasmus+. The Love of Reading

Řešitel: PhDr. Matyáš Franciszek Bajger, RNDr. Zdeněk Franěk, Ph.D.
Získaná dotace: 13 950 EUR (2019–2022)

Projekt, do něhož je kromě MSVK zapojeno dalších 6 partnerů (5 středních škol a 1 knihovna), si klade za cíl rozvoj čtenářské gramotnosti studentů prostřednictvím e-knih. Hlavním řešitelem projektu je 3o Gymnasio Kilkis z Řecka. Úkolem MSVK bylo vytvoření e-knihovny, která je již nyní dostupná na adrese tlor.svkos.cz a bude postupně doplňována vhodnými elektronickými knihami.

6.2. VISK 2. Vzdělávání pracovníků knihoven Moravskoslezského kraje v oblasti ICT a katalogizačních pravidel

Řešitel: Mgr. Petra Ševčíková
Získaná dotace: 28 000 Kč (z toho 4 500 Kč vráceno za nerealizovaný kurz)

Pro rok 2020 bylo naplánováno 7 kurzů, uskutečněno bylo 6 kurzů (38 hodin výuky). Vzhledem k pandemické situaci nemohl být realizován kurz Katalogizace dle pravidel MARC 21/RDA – staré tisky, jelikož online podoba není pro téma semináře vhodná. Kurzy, které se uskutečnily frontální výukou, byly Základy práce s počítačem a správa souborů, Spolupráce a výměna informací na internetu, Tvorba grafiky pomocí programu Canva a Úpravy a vylepšování digitálních fotografií. Online formou proběhl kurz Katalogizace dle pravidel MARC 21/RDA – tištěné monografie – minimální úroveň. Vzdělávání se zúčastnilo 56 pracovníků z 28 knihoven.

6.3. VISK 2. Pedagogické minimum pro knihovníky pro děti a mládež

Řešitel: Mgr. Petra Ševčíková
Získaná dotace: 24 000 Kč

Tento kurz byl naplánován na podzim 2020 jako pětidenní cyklus formou frontální výuky. Vzhledem k pandemické situaci a vládním nařízením však některé lekce byly uskutečněny v online podobě pomocí nástrojů Google Meet a Microsoft Teams. Cyklus se skládal z těchto přednášek: Kultura mluveného projevu při veřejných vystoupeních, Didaktika lekcí informačního vzdělávání, Vývojová specifika dětí

školního věku, Práce s uměleckým textem a Kvalita a kýč ve tvorbě pro děti a mládež. Lektory byli pedagogové Pedagogické fakulty Ostravské univerzity.

6.4. VISK 2. Rekvalifikační kurzy podle Národní soustavy kvalifikací

Řešitel: Mgr. Radka Krejčí

Získaná dotace: 71 000 Kč

V roce 2020 proběhly 2 rekvalifikační kurzy – Knihovník v přímých službách, který absolvovalo 15 účastníků, a Knihovník katalogizátor, který absolvovalo 10 účastníků. Oba kurzy jsou akreditovány MŠMT.

6.5. VISK 3. Speciální IT vybavení pro interaktivní učebnu

Řešitel: Mgr. Kamila Konvičková

Získaná dotace: 51 000 Kč

Díky projektu bylo zakoupeno nové IT vybavení (5x Ozobot mini, 5x Ozobot Evo a 10x tablet), které bylo využito při různých vzdělávacích akcích určených jednak pro vlastní zaměstnance, jednak pro veřejnost a také při vzdělávacích lekcích pro školy. Úspěšný byl např. klub programování pro děti CoderDojo či Rodinné deskohraní s roboty. Celkem bylo připraveno 10 vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 160 návštěvníků.

Obr. 13) Rodinné deskohraní s roboty (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě – archiv fotografií)

6.6. VISK 7. Digitalizace regionálních monografií

Řešitel: Mgr. Aleš Drahotušský

Získaná dotace: 28 000 Kč

V rámci projektu bylo zdigitalizováno 15 regionálních monografií o celkovém rozsahu 3 623 stran, přičemž 10 publikací bylo zpracováno i s popisem ANL. Knihy byly digitalizovány externí firmou a jsou nyní dostupné prostřednictvím Digitální knihovny Moravskoslezského kraje.

6.7. VISK 7. Průzkum knihovního fondu MSVK a měření jeho fyzikálních vlastností

Řešitel: Mgr. Aleš Drahotušský

Získaná dotace: 53 000 Kč

Bylo zakoupeno nové vybavení pro měření pH – přenosný pH metr s příslušenstvím (elektroda, kabel, stojánek na elektrodu) a nezbytný spotřební materiál (pufry, stříčka, kádinky, destilovaná voda, buničina). Pořízen byl také notebook pro zapisování získaných údajů do databáze CZBRD. Zakoupeným přístrojem pak bylo z fondu MSVK změřeno pH u celkem 200 svazků – 124 monografií a 76 periodik. Jednalo se o dosud nedigitalizované dokumenty, u nichž se výběrově plánuje budoucí digitalizace, případně odkyselení.

6.8. VISK 9. Doplnování vybraných záznamů do báze ANL

Řešitel: PhDr. Věra Svozilová

Získaná dotace: 78 000 Kč

MSVK se zavázala vytvořit v rámci projektu 1 500 originálních záznamů z přidělených celostátních periodik do databáze ANL. Na projektu pracovali 2 bibliografové na dohodu o provedení práce a vytvořili dohromady 1 200 záznamů. Třetí pracovnice pak zpracovávala záznamy v rámci spoluúčasti MSVK (300 záznamů), 15 záznamů bylo vytvořeno navíc tak, aby byla dokončena čísla periodik.

6.9. Knihovna 21. století. Festival ostravských knihoven 2020

Řešitel: Ing. Marcela Stehlíková

Získaná dotace: 16 000 Kč

Původní program čtvrtého ročníku festivalu počítal s koncerty, množstvím přednášek, autorskými besedami, komentovanými prohlídkami, workshopy a výstavami. Vzhledem k nově vydaným protikoronavirovým opatřením však musel být festival výrazně redukován. I přesto se povedlo akci zorganizovat a zúčastnilo se jí fyzicky 438 návštěvníků, dalších 113 zájemců pak využilo operativně připravené online aktivity. Z projektu byly financovány honoráře lektorů a tisk propagačních materiálů (festivalových plakátů, letáků a pohlednic).

6.10. Knihovna 21. století. Deset tváří Vojtěcha Martínka

Řešitel: Mgr. Monika Oravová

Získaná dotace: 10 000 Kč

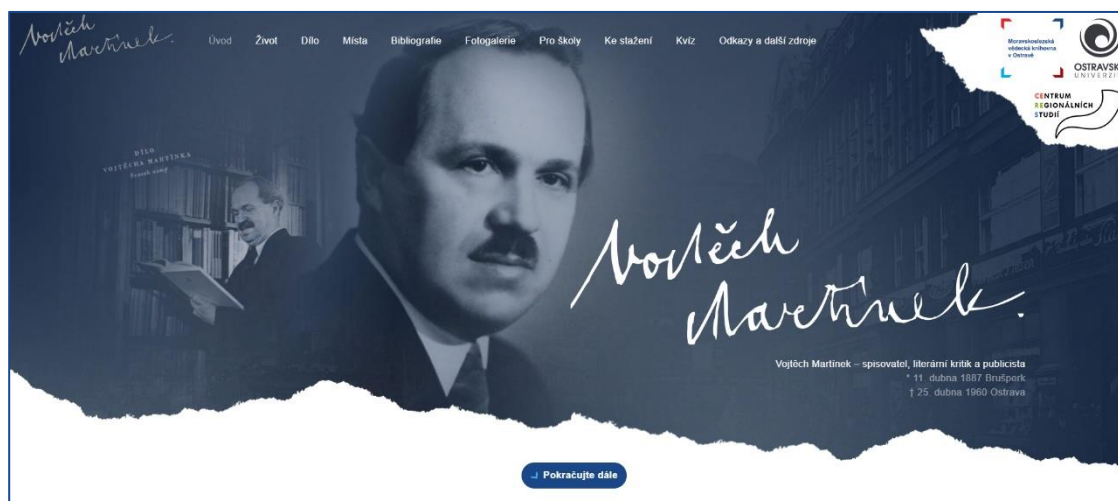
Z programu Knihovna 21. století bylo financováno vydání jubilejních novin Deset tváří Vojtěcha Martínka, které na 6 stranách dokumentují širší osobnosti tohoto spisovatele, nabízejí ukázky z jeho děl či zajímavý kvíz. Noviny byly vydány v elektronické i tištěné verzi.

6.11. Statutární město Ostrava. Deset tváří Vojtěcha Martínka

Řešitel: Mgr. Monika Oravová

Získaná dotace: 30 000 Kč

Díky grantu Statutárního města Ostrava byly zpracovány odborné i metodické materiály věnující se osobnosti Vojtěcha Martínka, které jsou nyní zpřístupněny prostřednictvím portálu www.vojtech-martinek.cz. Podklady byly využity i pro přípravu výstavy Deset tváří Vojtěcha Martínka, která na 10 panelech představuje život a dílo autora a která je dostupná rovněž v online podobě.

Obr. 14) Portál Vojtěch Martínek (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě – archiv fotografií)

6.12. Další projekty a granty

Další podporu získala knihovna díky celostátním projektům Česká knihovna a Cizojazyčná knihovna (dary publikací) či zapojení do konsorcia Multilicenční zpřístupnění elektronických informačních zdrojů v roce 2020 (1 licence k databázi ASPI a 1 licence k databázi Anopress).

Projekt Den pro knihu a psavce, který získal podporu Statutárního města Ostrava, nakonec nebyl realizován. Protipandemická opatření totiž ani v náhradním termínu neumožnila pořádat akci, jejímž principem bylo kontaktní setkání a vzájemná diskuse zástupců různých profesí věnujících se tvorbě a vydávání knih.

7. Publikační činnost

Publikace o činnosti MSVK a knihoven v kraji:

- FOBEROVÁ, Libuše a kol. *70 let vědecké knihovny v Ostravě*. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2020. ISBN 978-80-7054-293-4.
- ORAVOVÁ, Monika a Libuše FOBEROVÁ. *Výroční zpráva 2019*. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2020. ISBN 978-80-7054-275-0.
- ŠEDÁ, Marie a Petra ŠEVČÍKOVÁ. *Knihovny Moravskoslezského kraje. Činnost a výsledky veřejných knihoven v roce 2019*. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2020. ISBN 978-80-7054-282-8.
- ŠEDÁ, Marie a Petra ŠEVČÍKOVÁ. *Roční zpráva hodnocení výkonů regionálních funkcí: Moravskoslezský kraj 2019* [online]. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2020 [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: <https://www.svkos.cz/service/export/stahnout-dokument?hash=15e6f6bbfd444b5.93919779>

Sborník z konference:

- MRÁZOVÁ, Michaela, ed. *Knih ve 21. století (2020): sborník z konference konané ve dnech 11.–13. 2. 2020 na Slezské univerzitě v Opavě* [online]. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2020 [cit. 2021-02-28]. ISBN 978-80-7054-292-7. Dostupné z: http://k21.fpf.slu.cz/wp-content/uploads/2020/12/Sbornik_K21_2020_RC.pdf

Elektronický newsletter knihovny:

- *Newsletter MSVK* [online]. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2016- [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: <https://www.svkos.cz/o-knihovne/publikacni-cinnost/newsletter-msvk/>

Jubilejní tisk o Vojtěchu Martínkovi:

- *Deset tváří Vojtěcha Martínka*. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2020.

Regionální e-knihy (v různých formátech, k dispozici k bezplatnému stažení na webových stránkách knihovny a na portále www.vojtech-martinek.cz):

- Martínek, Vojtěch – Kamenný řád
- Martínek, Vojtěch – Monology Jury Třanovského
- Martínek, Vojtěch – O královně Života
- Martínek, Vojtěch – Píseň o domovině
- Martínek, Vojtěch – Plameny

Regionální audiokniha (pro nevidomé a slabozraké):

- MARTÍNEK, Vojtěch. *O královně Života* [audiokniha]. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2020. 7h 20min., 2 CD. Formát MP3.

Články pracovníků knihovny v odborných časopisech a sbornících:

- DRAHOTUŠSKÝ, Aleš. Spolupráce MVSK a (nejen) muzejních knihoven při digitalizaci knih a periodik. *Duha*. 2020, roč. 34, č. 1, s. 7-9. ISSN 0862-1985.

- FOBEROVÁ, Libuše. Co dělala Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě v reakci na pandemii. *Duha*. 2020, roč. 34, č. 2, s. 22-24. ISSN 0862-1985.
- FOBEROVÁ, Libuše. Knihovny 3D: konference Kniha ve 21. století 2020. *Duha*. 2020, roč. 34, č. 1, s. 24-27. ISSN 0862-1985.
- FOBEROVÁ, Libuše. Koncept Smart Library. In: *Kniha ve 21. století (2020): sborník z konference konané ve dnech 11.–13. 2. 2020 na Slezské univerzitě v Opavě* [online]. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2020, s. 112-121 [cit. 2020-02-28]. ISBN 978-80-7054-292-7. Dostupné z: http://k21.fpf.slu.cz/wp-content/uploads/2020/12/Sbornik_K21_2020_RC.pdf
- KREJČÍ, Radka. Nové studijní texty pro knihovníky. *Čtenář*. 2020, roč. 72, č. 6, s. 213-214. ISSN 0011-2321.
- MRÁZOVÁ, Michaela. Čtrnáctý ročník konference Kniha ve 21. století (Opava, 11.–13. 2. 2020). *Čtenář*. 2020, roč. 72, č. 5, s. 184-185. ISSN 0011-2321.
- MRÁZOVÁ, Michaela. Knihovny v Japonsku. *Čtenář*. 2020, roč. 72, č. 6, s. 215-217. ISSN 0011-2321.
- ŠEDÁ, Marie. Standardy pro knihovny po novele. *Čtenář*. 2020, roč. 72, č. 5, s. 176-178. ISSN 0011-2321.
- TASSANYI, Pavlína. Zapojení knihovníků do procesu vzdělávání studentů. In: *Kniha ve 21. století (2020): sborník z konference konané ve dnech 11.–13. 2. 2020 na Slezské univerzitě v Opavě* [online]. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 2020, s. 42-56 [cit. 2020-02-28]. ISBN 978-80-7054-292-7. Dostupné z: http://k21.fpf.slu.cz/wp-content/uploads/2020/12/Sbornik_K21_2020_RC.pdf

8. Vztahy s veřejností, propagace knihovny

I propagační činnost knihovny byla v roce 2020 významně ovlivněna pandemickou krizí. MSVK musela aktuálně reagovat na vyhlášená vládní nařízení a informovat o nich bez odkladu své návštěvníky. Druhou rovinou nastalé situace pak byla nutnost intenzivní propagace online aktivit knihovny, které byly dostupné i v době nuceného uzavření MSVK. Velkou roli tak v průběhu roku hrály direct maily, jejichž prostřednictvím byli čtenáři operativně informováni o aktuální situaci.

Během roku 2020 bylo vydáno celkem 19 tiskových zpráv. Informace z nich se pravidelně objevovaly v místním i regionálním tisku a v televizním i rozhlasovém vysílání. Celkem bylo otištěno 147 článků věnujících se činnosti a aktivitám MSVK a odvysíláno 13 rozhlasových a 14 televizních reportáží. Výběr z mediálních výstupů je uveden v následující kapitole.

Velmi úspěšným počinem v oblasti propagace bylo natočení videa s názvem Co našel Kvido ve vědárně?, které zábavnou formou představuje služby a prostory knihovny. Vzniklo ve spolupráci s populárním Divadlem Mír a je dostupné na YouTube kanále MSVK. K březnu 2021 zaznamenalo toto video celkem 1 865 zhlédnutí.

Význam YouTube kanálu knihovny ostatně během roku výrazně vzrostl i v souvislosti s rozmachem online vzdělávacích akcí – právě sem totiž byla umísťována výuková videa i některé přednášky. MSVK samozřejmě intenzivně působila i na dalších sociálních sítích (Facebook, Instagram).

V druhé polovině roku započaly přípravy oslav 70. výročí založení knihovny, které byly naplánovány na počátek roku 2021. V prosinci byla vydána reprezentativní publikace 70 let vědecké knihovny v Ostravě, jež mapuje hlavní milníky a události v dosavadních dějinách MSVK a přináší také bohatou fotodokumentaci.

9. Výběr článků a reportáží o knihovně

Leden

Další naděje Černé kostky. *Právo*. 24. 1. 2020, roč. 30, č. 20, s. 9. ISSN 1211-2119.

JIRÍČEK, Petr. Je v ohrožení financování tří ostravských megastaveb?

Moravskoslezský deník. 21. 1. 2020, roč. 20, č. 17, s. 1-2. ISSN 1213-5577.

Spisovatelka Eva Tvrdá představí novou dvojjazyčnou knihu. *Moravskoslezský deník*. 28. 1. 2020, roč. 20, č. 23, s. 3. ISSN 1213-5577.

STEHLÍKOVÁ, Marcela. Mezinárodní konference Kniha ve 21. století představí vize budoucnosti knihoven. *Novinky.cz* [online]. 30. 1. 2020 [cit. 2020-01-30]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/mezinarodni-konference-kniha-ve-21-stoleti-predstavi-vize-budoucnosti-knihoven-40311774>

Únor

Budoucnost digitálních knihoven. In: *Události v regionech* [televizní vysílání]. TV, ČT1, 12. 2. 2020, 18:00 hod.

Pořad Nejen o Josefovi a Boženě v MSVK. In: *Dobré odpoledne* [rozhlasové vysílání]. Český rozhlas Ostrava, 3. 2. 2020, 15:20 hod.

Obr. 15) Literární pásmo Nejen o Josefovi a Boženě (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě – archiv fotografií)

Věda ve vědárně. Nenechte si ujít přednáškový cyklus a první přednášku o superpočítačích. In: *Polar* [online]. 24. 2. 2020 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://polar.cz/zpravy/pr/11000014394/veda-ve-vedarne-nenechte-si-ujit--prednaskovy-cyklus-a-prvni-prednasku-o-superpocitacich>

Březen

Cyklus přednášek Věda ve vědárně. *Moravskoslezský deník*. 4. 3. 2020, roč. 20, č. 54, s. 2. ISSN 1213-5577.

Knihovny řeší, jak fungovat. In: *Události v regionech* [televizní vysílání]. TV, ČT1, 13. 3. 2020, 18:00 hod.

SEDLÁK, Michal. Vědecká knihovna v Ostravě vyhlásila své nejlepší čtenáře. *Moravskoslezsky.denik.cz* [online]. 11. 3. 2020 [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: <https://moravskoslezsky.denik.cz/podnikani/vedecka-knihovna-v-ostrove-vyhlasila-sve-nejlepsi-ctenare-20200311.html>

Tisíce e-knih nabízí Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě. *Právo*. 31. 3. 2020, roč. 30, č. 77, s. 11. ISSN 1211-2119.

Začal měsíc čtenářů ve vědecké knihovně. *Moravskoslezský deník*. 3. 3. 2020, roč. 20, č. 53, s. 2. ISSN 1213-5577.

Duben

Knihovna otevře v omezeném režimu. *Moravskoslezský deník*. 27. 4. 2020, roč. 20, č. 98, s. 1. ISSN 1213-5577.

Moravskoslezská vědecká knihovna v době koronaviru. In: *Zprávy* [televizní vysílání]. TV, TV Relax, 16. 4. 2020, 14:00 hod.

MOTLOVÁ, Žaneta. Do karantény. Knihovny půjčí knihu až za tři dny. *Mladá fronta Dnes*. 30. 4. 2020, roč. 31, č. 101, s. 15. ISSN 1210-1168.

Vědecká knihovna funguje přes internet. *Moravskoslezský deník*. 7. 4. 2020, roč. 20, č. 83, s. 4. ISSN 1213-5577

Květen

Moravskoslezská vědecká knihovna otevírá. Knihy budou tři dny v karanténě. *Moravskoslezský deník*. 4. 5. 2020, roč. 20, č. 103, s. 6. ISSN 1213-5577.

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě se opět otevřela. In: *Zprávy* [televizní vysílání]. TV, TV Relax, 4. 5. 2020, 18:27 hod.

SEDLÁK, Michal. Čtivo z pohodlí domova. Digitální knihovna funguje patnáct let. *Moravskoslezsky.denik.cz* [online]. 28. 5. 2020 [cit. 2020-06-04]. Dostupné z: <https://moravskoslezsky.denik.cz/podnikani/ctivo-z-pohodli-domova-digitalni-knihovna-funguje-patnact-let-20200528.html>

Červen

Bádej, objevuj, poznávej! Pomůže ti Digitální knihovna MSK! *Právo*. 2. 6. 2020, roč. 30, č. 127, s. 11. ISSN 1211-2119.

Rozhovor redaktora Pavla Soukupa s Marcelou Stehlíkovou o ceně Knihovnická K2. In: *Dobré dopoledne* [rozhlasové vysílání]. Český rozhlas Ostrava, 29. 6. 2020, 10:20 hod.

S návštěvou vědecké knihovny určitě neváhejte. *SeniorTip*. 2020, číslo 2, s. 24.

Vědecká knihovna nabízí on-line vzdělávání. *Zpravodaj Centrum*. Červen 2020, s. 15.

Červenec

GABZDYL, Josef. Černé kostce opět hrozí snížení státní pomoci. *Mladá fronta Dnes*. 18. 7. 2020, roč. 31, č. 166, s. 13. ISSN 1210-1168.

Rozhovor redaktorky Nadi Čvančarové o výstavě Toulky regionem. In: *Dobré ráno* [rozhlasové vysílání]. Český rozhlas Ostrava, 26. 7. 2020, 6:50 hod.

Srpen

Digitální knihovna. In: *Kulturní okénko* [televizní vysílání]. TV, Televize Polar, 10. 8. 2020, 17:20 hod.

Obr. 16) Natáčení reportáže o digitální knihovně (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě – archiv fotografií)

MRVOVÁ, Šárka. Letošní trasa Festivalu ostravských knihoven bude delší a program pestřejší. *Moravskoslezský deník*. 6. 8. 2020, roč. 20, č. 182, s. 10. ISSN 1213-5577.

Září

GABZDYL, Josef a Lukáš CURYLO. Černá kostka nekončí. *Mladá fronta Dnes*. 4. 9. 2020, roč. 31, č. 207, s. 12. ISSN 1210-1168.

Knihovna chystá celou řadu nových kurzů. *Moravskoslezský deník*. 4. 9. 2020, roč. 20, č. 207, s. 24. ISSN 1213-5577.

Sucho, povodně, extrém v krajině. *Moravskoslezský deník*. 16. 9. 2020, roč. 20, č. 217, s. 3. ISSN 1213-5577.

Udržujte svůj mozek ve formě. Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě. *Moravskoslezský deník. Příloha Literární noviny*. 10. 9. 2020, roč. 20, č. 212, s. 10. ISSN 1213-5577.

V knihovně se zítra budou prohánět roboti. *Moravskoslezský deník*. 7. 9. 2020, roč. 20, č. 209, s. 2. ISSN 1213-5577.

Říjen

Festival ostravských knihoven se bude konat za omezených podmínek.

Moravskoslezský deník. 6. 10. 2020, roč. 20, č. 233, s. 3. ISSN 1213-5577.

JIŘIČEK, Petr. Blíží se festival ostravských knihoven. *Moravskoslezský deník*. 2. 10. 2020, roč. 20, č. 230, s. 2. ISSN 1213-5577.

Knihovny v online prostoru. In: *Události v regionech* [televizní vysílání]. TV, ČT1, 19. 10. 2020, 18:00 hod.

Místní akční plán rozvoje vzdělávání nabízí zajímavé online vzdělávací aktivity i v této nelehké době. *Moravskoslezský deník*. 26. 10. 2020, roč. 20, č. 250, s. 4. ISSN 1213-5577.

NOVOTNÝ, Rudolf a Libuše FOBEROVÁ. Vzájemný kontakt v knihovně online svět nenahradí. *Právo*. 3. 10. 2020, roč. 30, č. 231, s. 19. ISSN 1211-2119.

Rozhovor s Marcelou Stehlíkovou a Jakubem Marušem – Festival ostravských knihoven, kurzy tvůrčího psaní. In: *Dobré ráno* [televizní vysílání]. TV, ČT2, 6. 10. 2020, vstupy 6:33 hod., 7:41 hod. a 8:09 hod.

Listopad

BENNETOVÁ, Karolína. Jeho jméno nese jedna z hlavních ulic Ostravy. Martínka teď představí i nový web. *Moravskoslezsky.denik.cz* [online]. 30. 11. 2020 [cit. 2021-01-21]. Dostupné z: https://moravskoslezsky.denik.cz/kultura_region/martinek-web-ostrava-2020.html

Letošní Noc vědců bude výjimečná. *Akademik*. 18. 11. 2020, č. 3, s. 7.

Rozhovor redaktorky Nadi Čvančarové s Monikou Oravovou o projektu Deset tváří Vojtěcha Martínka. In: *Dobré ráno* [rozhlasové vysílání]. Český rozhlas Ostrava, 26. 11. 2020, 9:24.

Prosinec

Připomínají si Martínka. *Právo*. 2. 12. 2020, roč. 30, č. 280, s. 12. ISSN 1211-2119.

Knihovna připomíná spisovatele Martínka. *Mladá fronta Dnes*. 3. 12. 2020, roč. 31, č. 281, s. 16. ISSN 1210-1168.

10. Členství knihovny

10.1. Členství knihovny

Sdružení knihoven ČR (SDRUK)

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP)

Virtuální polytechnická knihovna (VPK)

Asociace evropských vědeckých knihoven (LIBER)

10.2. Účast odborníků MSVK v poradních orgánech, odborných sekcích a komisích

Sekce SDRUK pro akvizici (Mgr. Filipová)

Sekce SDRUK pro bibliografii (Mgr. Szöke)

Sekce SDRUK pro regionální funkce (PhDr. Šedá)

Sekce SDRUK pro služby (Mgr. Tomášová)

Sekce SDRUK pro PR a marketing (Ing. Stehlíková)

Rada CPK (PhDr. Foberová, Ph.D.)

Expertní tým CPK (Mgr. Staňová)

Pracovní skupina pro jmenné zpracování knih (pí Holbergová)

Pracovní skupina pro zpracování speciálních dokumentů (pí Holbergová)

Pracovní skupina pro seriály (Bc. Badošková)

Pracovní skupina pro věcné zpracování (Mgr. Staňová)

Pracovní skupina pro prioritu Trvalé uchování tradičních knihovních dokumentů v rámci Koncepce rozvoje knihoven 2017–2020 (Mgr. Drahotušský)

Pracovní skupina pro prioritu Systém hodnocení a marketing veřejných knihovnických a informačních služeb v rámci Koncepce rozvoje knihoven 2017–2020 (Ing. Stehlíková)

SKIP. Sekce veřejných knihoven (PhDr. Šedá)

SKIP. Sekce vzdělávání (Mgr. Ševčíková)

SKIP. Zaměstnavatelská sekce (PhDr. Šedá)

SKIP 10 – výkonný výbor regionální pobočky Moravskoslezského a Olomouckého kraje (PhDr. Šedá)

MAP 2 – pracovní skupina pro rozvoj čtenářské gramotnosti (Mgr. Krejčí)

Komise soutěže Městská knihovna roku (PhDr. Šedá)

Komise podprogramu VISK 3 (PhDr. Šedá)

11. Přehled výnosů a nákladů roku 2020 v Kč

Účet – položka	Upravený rozpočet	Čerpání rozpočtu
602 – výnosy z prodeje služeb	1 810 000,00	1 469 080,70
604 – výnosy z prodaného zboží		552,00
646 – výnosy z prodeje DHM		19 000,00
648 – čerpání fondů	140 000,00	349 837,86
649 – ostatní výnosy z činnosti		266 815,32
662 – úroky	11 000,00	6 603,41
663 – kurzové zisky		9 598,92
669 – ostatní finanční výnosy		3 341,00
672 – výnosy z transferů	53 206 500,00	53 182 098,05
V tom: příspěvek na provoz od zřiz.	37 695 961,00	37 695 961,00
příspěvek účel. od zřizovatele	14 793 039,00	14 634 412,13
výnosy z rozpouštění IT	363 000,00	363 419,33
příspěvek účel. ze SR	354 500,00	354 500,00
projekt Erasmus+		103 805,59
Statutární město Ostrava		30 000,00
Výnosy celkem	55 167 500,00	55 306 927,26
501 – spotřeba materiálu	6 131 000,00	6 321 208,78
502 – spotřeba energie	900 000,00	765 834,73
504 – prodané zboží		30 195,90
511 – opravy a udržování	190 000,00	424 245,28
512 – cestovné	160 000,00	53 017,00
513 – náklady na reprezentaci	20 000,00	8 862,00
518 – ostatní služby	6 626 000,00	7 321 323,04
521 – mzdové náklady celkem	27 586 000,00	27 207 418,00
524 – zákonné soc. pojištění	9 180 000,00	8 791 188,00
525 – jiné sociální pojištění Kooper.	119 000,00	73 005,92
527 – zákonné soc. náklady	1 375 000,00	1 255 295,79
528 – jiné sociální náklady		7 968,00
538 – ostatní daně a poplatky		4 540,00
547 – manka a škody		0,00
549 – ostatní náklady z činnosti		30 676,50
551 – odpisy	1 564 000,00	1 286 458,30
557 – nákl. z odepsaných pohledávek	10 000,00	17 737,00
558 – náklady z DDM	1 306 500,00	1 673 266,61
563 – kurzové ztráty		375,29
569 – jiné ostatní náklady		13 034,90
591 – daň z příjmů		1 254,65
Náklady celkem	55 167 500,00	55 286 905,69
Výsledek hospodaření	0,00	20 021,57

V roce 2020 bylo dosaženo mírně přebytkového hospodaření. Dosažený výsledek +20 021,57 Kč bude po schválení zřizovatelem rozdělen do rezervního fondu a fondu odměn.

Z rozpočtu zřizovatele knihovna obdržela příspěvek v celkové výši 52 489 000 Kč, přičemž použito bylo 52 330 373,13 Kč. Rozdíl je tvořen jednak vratkou částí účelového příspěvku na regionální funkce, který nemohl být z důvodu pandemie zcela vyčerpán, jednak částečným čerpáním účelových příspěvků s víceletou dobou použitelnosti.

MSVK povinně tvoří ze zákona čtyři peněžní fondy: rezervní fond, fond kulturních a sociálních potřeb, fond investic a fond odměn. Prostřednictvím investičního fondu pořídila knihovna investiční majetek v celkové výši 1 476 119,70 Kč. Jednalo se zejména o IT vybavení (obnova aktivních prvků sítě, datové úložiště, PC, licence Red Hat Enterprise Linux, VMware Essentials Plus), dále pak o nábytkovou sestavu, multifunkční kopírku a terminály pro docházkový systém. Byl také realizován a uveden do provozu portál, který přibližuje osobnost a dílo Vojtěch Martínka.

V roce 2020 dosáhly náklady organizace částky 55 286 905,69 Kč. Nejvýznamnější nákladovou položkou byly mzdové náklady (včetně nákladů na zdravotní a sociální pojištění), které tvořily 65,24 %. V roce 2020 došlo k velkým organizačním změnám, kdy za účelem zvýšení efektivity systému řízení a práce bylo v organizaci zrušeno 14 pracovních míst k 31. 12. 2020, což se plně projeví v dalším roce. Další významnou nákladovou položkou byly náklady na pořízení knihovního fondu a licencí na elektronické zdroje (6 850 449,27 Kč).

Výnosy organizace činily 55 306 927,26 Kč, přičemž většinu tvořily výnosy z transferů (příspěvek na provoz neúčelový a účelový, dotace na projekty z Ministerstva kultury aj.). Výnosy z prodeje služeb (1 469 080,70 Kč) byly ovlivněny uzavřením knihovny a omezeným provozem a klesly oproti předchozímu roku o 553 tis. Kč, oproti plánu pak o 341 tis. Kč.

Hodnocení hospodaření MSVK je podrobně popsáno ve Zprávě o činnosti Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě za rok 2020.

12. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, příspěvková organizace neobdržela v roce 2020 žádnou žádost o informaci ve smyslu výše citovaného zákona.

13. Organizace a řízení MSVK

I na organizaci a řízení knihovny měla výrazný dopad pandemická situace. Téměř ze dne na den se vedení MSVK ocitlo v situaci, kdy muselo uzavřít provoz, omezit docházku zaměstnanců na pracoviště, nastavit nová hygienická opatření apod.

Formou rozhodnutí ředitelky byly vydávány pokyny reflektující vládní nařízení i stanovené hygienické předpisy. S vybranými zaměstnanci byly uzavřeny dohody o práci z domova, byl využíván režim online porad apod. Některé z nastavených změn se ukázaly jako efektivní i v běžném režimu knihovny a budou využívány také v budoucnu.

V důsledku očekávaných škrťů v rozpočtu bylo v říjnu 2020 vydáno rozhodnutí o změně organizační struktury, která vešla v platnost 1. 1. 2021. Byl zredukován počet oddělení ze 7 na 4 a zrušeno 14 pracovních míst.

V září 2020 byla v knihovně ustanovena odborová organizace jako součást Odborového svazu KOVO. Dne 15. 12. 2021 byla následně uzavřena kolektivní smlouva, která upravuje individuální a kolektivní pracovní vztahy mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci.

Souběžně s řešením aktuální situace věnovalo vedení knihovny pozornost také přípravě novostavby knihovny, tedy projektu Černá kostka – centrum digitalizace, vědy a inovací. V průběhu roku 2020 bylo pro tuto budovu získáno územní rozhodnutí a byla zpracovávána dokumentace pro stavební povolení. Další fáze přípravy projektu budou pokračovat v roce 2021.

14. Zaměstnanci, zvyšování kvalifikace

Fyzický počet zaměstnanců k 31. 12. 2020 činil 68 osob, průměrný přepočtený počet úvazků za rok 2020 pak 68,94. Byl dosažen průměrný měsíční plat ve výši 31 355 Kč, což bylo o 1 974 Kč více oproti roku 2019. Věkový průměr zaměstnanců činil 47 let a vysokoškolským vzděláním disponovalo 54 % pracovníků, přičemž právě vzdělání a dlouholetá praxe mají vliv na zařazení v platových třídách do vyšších stupňů.

I v roce 2020 pokračovalo vzdělávání zaměstnanců, v souvislosti s omezeními vycházejícími z vládních nařízení se však většina vzdělávacích akcí přesunula do online prostoru. Knihovníci i další pracovníci se účastnili webinářů, případně využili možnost sebevzdělávání prostřednictvím odborné literatury. Přesto meziročně poklesl počet hodin, který byl vzdělávání věnován. Odborní pracovníci (knihovníci) absolvovali vzdělávání v rozsahu 1 391 hodin (o 425 méně oproti roku 2019), neknihovníci pak 289 hodin (o 437 méně oproti roku 2019). K poklesu přispělo i zrušení pravidelných lekcí anglického jazyka (z důvodu omezení setkávání pracovníků napříč odděleními).

Jedna pracovnice úspěšně ukončila navazující magisterské studium knihovnictví na Slezské univerzitě v Opavě, další zaměstnanec pokračoval v bakalářském studiu tamtéž.

Vzhledem k tomu, že omezení prezenčního vzdělávání se dá předpokládat i v roce 2021, připravilo Centrum vědy, výzkumu, vývoje a digitalizace novou nabídku interního vzdělávání s využitím platformy Moodle.

15. Seznam zaměstnanců

Ředitelka

PhDr. Foberová Libuše, Ph.D.

Zástupkyně ředitelky (statutárního orgánu), náměstkyně pro knihovní služby

Mgr. Bc. Oravová Monika

Sekretariát, PR

Roupcová Markéta

Ing. Stehlíková Marcela

Centrum vědy, výzkumu, vývoje a digitalizace (CVVVD)

Mgr. Konvičková Kamila – vedoucí oddělení – do 31. 5. 2020

Mgr. Tassanyi Pavlína – vedoucí oddělení – od 1. 6. 2020

Bc. Adamčíková Michaela

PhDr. Bajger Matyáš Franciszek – do 31. 8. 2020

Bc. Černík Tomáš – do 31. 5. 2020

Mgr. Drahotušský Aleš

Mgr. Heczko Jan, Ph.D. – od 1. 2. 2020

Mgr. Janik Marek – od 1. 7. 2020

Mgr. Maruš Jakub

Mgr. Mrázová Michaela

Mgr. Plisková Kamila – od 1. 10. 2020

Ing. Prokel Miroslav – od 1. 5. 2020

Mgr. Tkačiková Tereza – do 30. 6. 2020

Mgr. Vojtková Blanka – do 30. 4. 2020

Centrum vzdělávání a regionálních služeb (CVRS)

PhDr. Šedá Marie – vedoucí oddělení

Mgr. Krejčí Radka

Mgr. Ševčíková Petra

Oddělení akvizice knihovního fondu (OAK)

Mgr. Filipová Gabriela – vedoucí oddělení

Bc. Csabolová Světluše

Macháčová Lada

Nekolová Lenka – do 31. 8. 2020

Nováková Jindra

Štrimpfl Marek

Uhlířová Sultana

Oddělení bibliografie (OB)

Mgr. Szöke Pavlína – vedoucí oddělení
Mgr. Janík Marek – do 30. 6. 2020
Mgr. Konvičková Kamila – od 1. 6. 2020
Bc. Seberová Radmila
Mgr. Sisková Kateřina
PhDr. Svozilová Věra

Oddělení ekonomiky a provozu (OEP)

Ing. Teichmannová Ivana – vedoucí oddělení
Beranová Ludmila – do 12. 8. 2020
Bolková Lucie
Czenliková Jaroslava
Gengela Tomáš
Haftová Jana
Ing. Hromjáková Olga – od 1. 8. 2020
Křížáková Lenka
Lampartová Šárka
Legindi Zbigniew
Motáková Vladimíra – do 30. 9. 2020
Pincová Lydie
Rohelová Ivana – do 31. 5. 2020
Světnická Michaela
Szentiványiová Marie
Ševčíková Kateřina
Tačová Zuzana – od 1. 6. 2020
Vojtášková Ester

Oddělení služeb čtenářům (OSČ)

Mgr. Tomášová Marcela – vedoucí oddělení
Bláhová Bohdana
Csabolová Veronika
Fedorová Anna
Bc. Jílková Veronika
Mgr. Chromcová Jitka – do 31. 1. 2020
Kolářová Šárka
Bc. Křížová Judita
Kuzníková Anna
Mencnerová Dagmar
Modrovičová Lucie
Nitschová Eva
Mgr. Plisková Kamila – do 30. 9. 2020

Bc. Podešvová Dana
Revťáková Dagmar
Schimanková Miluše
Vandíková Gabriela – do 30. 9. 2020

Oddělení speciálních fondů (OSF)

Mgr. Rončková Jarmila
Mgr. Slezáková Jana
Mgr. Škapová Iveta
Mgr. Tkačíková Tereza – od 1. 7. 2020

Oddělení zpracování knihovního fondu (OZK)

Mgr. Staňová Dagmar – vedoucí oddělení
Bc. Badošková Martina
Mgr. Grossmannová Jana
Holbergová Pavla
Bc. Hrušková Kateřina
Bc. Hurníková Dagmar
Bc. Kazíková Jana
Mgr. Kozelský Michal
Štverka Bohuslav

Obr. 17) Příprava na znovuotevření knihovny po jarní vlně pandemie (Zdroj: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě – archiv fotografií)

Příloha č. 1: Plnění plánu významných číselných ukazatelů

	Plán	Skutečnost
Přírůstek knihovního fondu (k. j.)	20 000	17 394
monografie, kartografické a el. dokumenty,		
hudebniny, deskové hry	14 000	11 373
seriály vč. elektronických	3 000	2 880
normy	2 100	2 080
zvukové a audiovizuální dokumenty	900	1 061
Katalogizace (k. j.)	17 900	14 362
monografie, kartografické a el. dokumenty,		
hudebniny, deskové hry	14 000	10 349
seriály vč. elektronických	3 000	2 905
zvukové a audiovizuální dokumenty	900	1 108
Revize knihovního fondu (k. j.)	166 000	173 806
Vazby knihovního fondu (k. j.)	3 000	3 942
Bibliografické záznamy (kromě katalogizačních)	4 200	3 543
Digitalizace regionálních dokumentů (strany)	25 000	26 639
Registrovaní uživatelé	9 000	8 204
Výpůjčky (kromě cirkulace a MVS)	400 000	381 539
Cirkulace a MVS	3 000	3 351
Vzdělávací akce pro knihovníky	12	22
Vzdělávací akce pro veřejnost (exkurze, školení, semináře)	200	125

Příloha č. 2: Roční výkaz o knihovně za rok 2020

Ministerstvo kultury, POB 119
120 21 PRAHA 2
Vyplněný výkaz doručte do 8. 2. 2021

Kult (MK) 12-01

Schváleno ČSÚ pro Ministerstvo kultury
CV 90/20 ze dne 16. 10. 2019

Roční výkaz o knihovně za rok 2020

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2020. Ochrana důvěrnosti údajů je zaručena zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Údaje se zjišťují pro potřebu Ministerstva kultury, které odpovídá za jejich ochranu. Zpravodajská jednotka je povinna poskytnout všechny požadované údaje. Děkujeme za spolupráci.

Název zpravodajské jednotky		Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, příspěvková organizace
IČO	0 0 1 0 0 5 7 9	Evid. č. knihovny 242
Adresa		Prokešovo náměstí 1802/9, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava
Telefon	596 118 881	
Kraj	Moravskoslezský	
www stránky ZJ	www.svkos.cz	
E-mail	msvk@svkos.cz	
Zřizovatel (vyplní se slovně)	Moravskoslezský kraj	
Velikost obsluhované populace ¹	296 661	
Bezbariérový přístup (označte X)	Ano ☐	Ne ☒

Právní forma zpravodajské jednotky (odpovídající právní forma)	Organizační složka státu dle zák. č. 219/2000 Sb. *	11
	Organizační složka kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	12
	Organizační složka obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	13
	Organizační složka hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	14
	Státní příspěvková organizace dle zák. č. 219/2000 Sb. *	21
	Příspěvková organizace kraje dle zák. č. 129/2000 Sb. *	22
	Příspěvková organizace obce dle zák. č. 128/2000 Sb. *	23
	Příspěvková organizace hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb. *	24
	Jiná (uvést jmenovitě)	90

I. KNIHOVNÍ FOND		Č. f.	Celkem
a		1	2
Stav knihovního fondu celkem k 31. 12. min. roku		0101	1 231 961
Knihovni jednotky celkem k 31. 12. sledovaného roku ² (součet ř. 0103 až 0113)		0102	1 245 742
v tom	naučná literatura	0103	847 651
	krásná literatura	0104	0
	rukopisy	0105	0
	mikrografické dokumenty	0106	0
	kartografické dokumenty	0107	6 898
	tiskné hudebniny	0108	665
	zvukové	0109	18 577
	zvukové obrazové	0110	677
	obrazové	0111	0
	elektronické dokumenty	0112	3 944
jiné	0113	367 330	
Počet exemplářů titulů docházejících periodik		0114	4 234
Počet knihovních jednotek ve volném výběru		0115	0
Přírůstky ³		0116	17 394
Úbytky ⁴		0117	3 613
Převod knihovního fondu z jiné knihovny při organizační změně ⁵		0118	0
Převod knihovního fondu do jiné knihovny při organizační změně ⁶		0119	0
Kontrolní součet (ř. 0101 až 0119)		0139	3 748 686

II. UŽIVATELÉ		Č. f.	Celkem
a		1	2
Registrovaní uživatelé ve sledovaném období		0201	8 204
z toho registrovaní uživatelé do 15 let		0202	11
Návštěvníci celkem (ř. 0204 + ř. 0210)		0203	431 171
Návštěvníci knihovny (fyzické návštěvy)		0204	72 345
v tom	návštěvníci půjčoven a studoven	0205	66 443
	návštěvníci využívající internet v knihovně	0206	3 679
	návštěvníci kulturních akcí	0207	465
	návštěvníci vzdělávacích akcí	0208	1 758
	návštěvníci ostatních akcí, kde knihovna není hlavním pořadatelem	0209	0
	Návštěvníci on-line služeb (virtuální návštěvy z ř. 0505 + 0507 + 0511)	0210	358 826
Kontrolní součet (ř. 0201 až 0210)		0239	942 902

III. VÝPŮJČKY		Č. f.	ve znění pozdějších předpisů
a		1	2
Výpůjčky celkem (součet ř. 0302 až 0315)		0301	381 539
v tom	naučná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0302	337 475
	krásná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0303	0
	naučná literatura dětem (knihy)	0304	0
	krásná literatura dětem (knihy)	0305	0
	výpůjčky periodik	0306	35 270
	rukopisy	0307	0
	mikrografické dokumenty	0308	0
	kartografické dokumenty	0309	600
	tiskné hudebniny	0310	112
	zvukové	0311	4 540
	zvukové obrazové	0312	0
	obrazové	0313	0
	elektronické dokumenty	0314	91
jiné	0315	3 451	
Prezenční výpůjčky evidované (z ř. 0301) ⁷		0316	35 360
Prolongace (z ř. 0301) ⁷		0317	223 037
Kontrolní součet (ř. 0301 až 0317)		0339	1 021 475

IV. DALŠÍ ÚDAJE		Č. f.	Celkem
a		1	2
Meziknihovní výpůjční služba v rámci státu	obdobně požadavky z jiných knihoven	počet požadavků	0401 2 342
	počet kladně vyřízených požadavků	0402 2 286	
	zasilané požadavky z jiných knihoven	počet požadavků	0403 153
	počet kladně vyřízených požadavků	0404 141	
Muzeadaptivní meziknihovní výpůjční služba	požadavky z jiných zemí	počet požadavků	0405 2
	počet kladně vyřízených požadavků	0406 2	
	požadavky z jiných zemí	počet požadavků	0407 38
	počet kladně vyřízených požadavků	0408 28	
Výměnné fondy	půjčené jiným knihovnám	počet souborů	0409 0
		počet svazků	0410 0
	půjčené od jiných knihoven	počet souborů	0411 0
		počet svazků	0412 0
Poradenská a konzultační činnost pro knihovny a v rámci RF		0413	279
Vzdělávání knihovníků (pro knihovny a v rámci RF)		0414	22
Kulturní akce pro veřejnost (besedy, výstavy, aj.)		0415	34
Vzdělávací akce pro veřejnost (semináře, kurzy, aj.)		0416	125
z toho v oblasti ICT (inform. a komunikačních technologií)		0417	13
Ostatní akce, kde knihovna není hlavním pořadatelem		0418	0

¹ Obsluhovaná populace = počet obyvatel okruhu působnosti knihovny, tj. počet obyvatel samostatné obecní resp. městské části, pro jejíž obyvatele je vykonávající knihovna zřízena k 31. 12.
(<http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcích.aspx>).

² V knihovních jednotkách.

³ Přírůstky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

⁴ Úbytky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

⁵ Nezapočítává se do přírůstků ř. 0116.

⁶ Nezapočítává se do úbytků ř. 0117.

⁷ Vypůjčky všechny knihovny.

Dokončení oddíl IV		Č. ř.	Celkem	
a		1	2	
Počet titulů vydaných neperiodických publikací dle zák. č. 37/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů		0419	3	
Náklad (počet výtisků v ks)		0420	450	
Počet titulů vydaného periodického tisku dle zák. č. 46/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů		0421	0	
Náklad (počet výtisků v ks)		0422	0	
Počet titulů vydaných audiovizuálních děl dle zák. č. 273/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů		0423	1	
Náklad (počet v ks)		0424	207	
Počet titulů vydaných elektronických dokumentů včetně internetu		0425	21	
Plocha knihovny pro uživatele v m ²		0426	552	
Počet studijních míst k 31. 12.		0427	78	
Počet počítačů pro uživatele k 31. 12.		0428	18	
z toho napojených na internet		0429	11	
Připojení WiFi v prostorách knihovny pro uživatele			☒ ANO	☐ NE
Poskytujete uživatelům kopírovací služby		0431	☒ ANO	☐ NE
Počet hodin pro veřejnost týdně ⁸		0432	54	
Kontrolní součet (ř. 0401 až 0428)		0439	6 806	

V. ELEKTRONICKÉ SLUŽBY KNIHOVNY

a	Č. ř.	Celkem	
		1	2
Webová stránka knihovny	0501	☒ ANO	☐ NE
Elektronický katalog knihovny na internetu	0502	☒	☐
Počet návštěv webové stránky knihovny za sledované období	0503	359 949	
Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru knihovny	0504	18 680	
Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu	0505	210 885	
Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru knihovny	0506	4 944	
Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru mimo knihovnu	0507	133 138	
Počet vlastních specializovaných databází	0508	8	
Počet licencovaných elektronických informačních zdrojů	0509	7	
Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází celkem z prostoru knihovny	0510	2 110	
Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází celkem z prostoru mimo knihovnu	0511	14 803	
Počet zobrazených (stažených) digitálních dokumentů	0512	15 317	
Počet e-výpůjček e-dokumentů	0513	5 417	
On-line informační služby (počet zodpovězených dotazů)	0514	2 009	
Kontrolní součet (ř. 0503 až 0514)	0539	767 267	

VI. ZAMĚSTNANCI

a	Č. ř.	Celkem	
		1	2
Počet zaměstnanců (přepočtený stav) ⁹	0601	68,94	
v tom: odborní	VŠ knihovnického směru	0602	26,19
	VOŠ knihovnického směru	0603	
	VŠ ostatní	0604	11,17
	VOŠ ostatní	0605	
	SŠ knihovnického směru	0606	3,67
	SŠ ostatní	0607	17,95
	ostatní	0608	9,96
Počet dobrovolných pracovníků	0609		
hodin odpracovaných dobrovolnými pracovníky ročně	0610		
Kontrolní součet (ř. 0601 až 0610)	0639	137,88	

IX. SÍŤ KNIHOVEN K 31. 12. 2019

a	Č. ř.	Národní knihovna ČR	Moravská zemská knihovna v Brně	Krajské knihovny	Základní knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí ¹⁰	Ostatní základní knihovny s profesionálními pracovníky	Základní knihovny s neprofesionálními pracovníky	Ostatní knihovny evidované dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.	Knihovny celkem
b	1	2	3	4	5	6	7	8	
Počet knihoven celkem	0901			1					
Počet poboček	0902	X							
z ř. 0902 pojízdných	0903	X							
Kontrolní součet (ř. 0901 až 0903)	0939			1					

⁸ Vypíňují všechny knihovny. Uvede se týdenní počet hodin u ZKNP, ostatní knihovny s více útvary pro veřejnost uvedou týdenní počet hodin u reálné otevřené útvary. Nesčítají se provozní doby jednotlivých útvary. Údaj se nesumaruje.
⁹ Uvede se celoroční průměr evidenčního počtu zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané. ZKNP vypíňují pouze řádek 0601 a pouze mají-li uzavřenu řádnou pracovní smlouvu.

VII. PŘÍJMY, RESP. VÝNOSY

a	Č. ř.	Celkem v Kč	
1	2	1	2
Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) a za zboží	0701	1469081	
z toho výnosy (příjmy) z hlavní činnosti	0702	1469081	
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze slát. rozpočtu	0703	354500	
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu kraje	0704	52330373	
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu obce	0705	30000	
Příspěvky, dotace a granty na provoz od ostat. subjektů	0706		
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze zahraničí	0707	103806	
z toho z fondů EU	0708	103806	
Dary a sponzorské příspěvky	0709	185377	
Ostatní provozní výnosy výše neuvedené	0710	833790	
Příjmy (výnosy) celkem (součet ř. 0701 + ř. 0703 až 0707 + ř. 0709 + ř. 0710)	0711	55306927	
Dotace a granty na investice ze státního rozpočtu	0712		
Dotace a granty na investice z rozpočtu kraje	0713		
Dotace a granty na investice z rozpočtu obce	0714		
Dotace a granty na investice od ostatních subjektů	0715		
Dotace a granty na investice ze zahraničí	0716		
z toho z fondů EU	0717		
Dotace a granty na investice celkem (součet ř. 0712 až 0716)	0718		
Kontrolní součet (ř. 0701 až 0718)	0739		

VIII. VÝDAJE, RESP. NÁKLADY

a	Č. ř.	Celkem v Kč	
1	2	1	2
Spotřeba materiálu, energie, zboží a služeb	0801	14438562	
z toho nájmy	0802	1715018	
Osobní náklady (součet ř. 0804 až 0807)	0803	37326908	
v tom:	mzdy (resp. platy)	0804	26136623
	ostatní osobní náklady	0805	1070795
	náklady na zdravotní a sociální pojištění	0806	8864194
	základní sociální náklady	0807	1255296
Náklady na pořízení knihovního fondu celkem (z ř. 0801 včetně periodik a pořízení licencí na elektronické zdroje) ¹⁰	0808	6850449	
z toho:	nákup a předplatné periodik ¹⁰	0809	1355153
	nákup a pořízení licencí na elektronické zdroje ¹⁰	0810	1135672
Daně a poplatky (bez daně z příjmů)	0811	4540	
Daň z příjmů (úct. skupina 59)	0812	1255	
Odpisy dlouhodobého majetku	0813	1286458	
Ostatní provozní náklady výše neuvedené	0814	2229183	
Výdaje (náklady) celkem (součet ř. 0801 + ř. 0803 + ř. 0811 až 0814)	0815	55286906	
z toho výdaje na hlavní činnost (z ř. 0815)	0816	55286906	
Investiční výdaje (na hmotný a nehmotný majetek) celkem	0817	1476120	
v tom:	hmotný majetek ¹¹	0818	940090
	nehmotný majetek ¹²	0819	536030
Kontrolní součet (ř. 0801 až 0819)	0839		

Případně připojení komentáře s doplňujícími nebo vysvětlujícími údaji je vítáno.

Odesláno dne:	Razítko:	Výkaz vyplnil - jméno (hůlkovým písmem) a podpis:
	Jméno (hůlkovým písmem) a podpis vedoucího zpravodajské jednotky:	Telefon:
		e – mail:

Příloha č. 3: Přehled vzdělávacích akcí pro knihovníky

Knihovnické minimum 18 a 19

Termín a místo konání: 30. 9. 2019–3. 2. 2020, 9. 3.–3. 7. 2020 / e-learning
Účast: 2 běhy / 59 účastníků

Kniha ve 21. století / MSVK spolupořadatelem konference

Termín a místo konání: 11.–13. 2. 2020 / Slezská univerzita v Opavě
Účast: 130

Jak vzniká literární překlad

Termín a místo konání: 28. 2. 2020 / Ostravské muzeum
Účast: 25

Základy práce s počítačem a správa souborů

Termín a místo konání: 2. 9. 2020 / MSVK
Účast: 5

Rekvalifikační knihovnický kurz – Knihovník katalogizátor

Termín a místo konání: 7. 9.–23. 11. 2020 / MSVK, online
Účast: 10

Rekvalifikační knihovnický kurz – Knihovník v přímých službách

Termín a místo konání: 9. 9.–25. 11. 2020 / MSVK, online
Účast: 15

Spolupráce a výměna informací na internetu

Termín a místo konání: 10. 9. 2020 / MSVK
Účast: 9

Úprava a vylepšování digitálních fotografií

Termín a místo konání: 14. 9. 2020 / MSVK
Účast: 9

Pedagogické minimum – Didaktika lekcí informačního vzdělávání

Termín a místo konání: 16. 9. 2020 / MSVK
Účast: 9

Tvorba grafiky pomocí programu CANVA

Termín a místo konání: 17. 9. 2020, 24. 9. 2020 / MSVK
Účast: 2 akce / 20 účastníků

Seminář Asociace muzeí a galerií

Termín a místo konání: 22. 9. 2020 / MSVK

Účast: 6

Pedagogické minimum – Kultura mluveného projevu při veřejných vystoupeních

Termín a místo konání: 30. 9. 2020 / MSVK

Účast: 9

Koncepce knihoven a DNNT

Termín a místo konání: 29. 10. 2020 / online

Účast: 42

Pedagogické minimum – Vývojová specifika dětí školního věku

Termín a místo konání: 3. 11. 2020 / online

Účast: 8

Katalogizace dle pravidel MARC 21/RDA – tištěné monografie – minimální úroveň

Termín a místo konání: 10. 11. 2020, 12. 11. 2020, 18. 11. 2020, 20. 11. 2020 / online

Účast: 4 akce / 51 účastníků

Komunikace s klientem manipulátorem

Termín a místo konání: 20. 11. 2020 / online

Účast: 19

Pedagogické minimum – Kvalita a kýč v dětské literatuře

Termín a místo konání: 25. 11. 2020/ online

Účast: 7

Pedagogické minimum – Práce s uměleckým textem

Termín a místo konání: 2. 12. 2020 / online

Účast: 8

Příloha č. 4: Přehled vzdělávacích a kulturních akcí pro veřejnost (výběr)

Exkurze a vzdělávací programy pro studenty

Exkurze / 13 akcí / 232 účastníků

Napišu diplomku (face-to-face kurz) / pro studenty VŠ / 142 účastníků

Napišu diplomku (online kurz) / pro studenty VŠ / 2 455 zhlédnutí

Kybernetická bezpečnost, Mediální gramotnost / pro studenty SŠ / 459 účastníků

Práce s odborným textem / pro studenty SŠ / 262 účastníků

Za tajemstvím písma a knihy / pro studenty SŠ / 15 účastníků

Seznamte se, handicap / pro studenty SŠ / 12 účastníků

Celostátní a městské akce

Festival ostravských knihoven / interaktivní hra, ukázkové lekce, exkurze, autogramiáda / 6. 10. 2020 / 118 účastníků

Noc vědců / Člověk a robot / 27. 11. 2020 / podcasty

Přednášky z cyklu Knihovnické středy a Věda ve vědárně

Spisovný jazyk slezskomoravské oblasti / Eva Tvrdá / 29. 1. 2020 / 28 účastníků

Venuše – idol krásy? / Marek Zágora / 19. 2. 2020 / 45 účastníků

Vše, co jste chtěli vědět o superpočítačích a nevěděli, koho se zeptat / Tomáš Kozubek, Ondřej Vysocký / 4. 3. 2020 / 30 účastníků

Sucho, povodně – extrémy v krajině / Jana Nováková / 17. 9. 2020 / 16 účastníků

Jiří z Poděbrad, král dvojího lidu / Marek Zágora / 23. 9. 2020 / 39 účastníků

Je ostravská architektura šetrná k planetě? / Tomáš Čech / 19. 11. 2020 / 205 zhlédnutí

Další akce (výběr)

Nejen o Josefovi a Boženě / literární pásmo / 16. 1. 2020 / 88 účastníků

Přednášky o Vojtěchu Martínkovi / 2 online přednášky / 189 zhlédnutí

CoderDojo / klub programování pro děti / 10 členů

Deskohraní / 3 akce / 70 účastníků

Trénování paměti / 2 kurzy a 3 ukázkové lekce / 97 účastníků

Genealogie / kurz / 2 fyzická setkání, 2 online lekce / 14 absolventů

Virtuální Univerzita třetího věku / 4 moduly / 48 absolventů

Příloha č. 5: Přehled výstav

Kamil Übelauer – Dolomity

Typ výstavy: výstava fotografií
Termín a místo konání: 6. 1.–28. 2. 2020 / studovna MSVK

Naše paní Božena Němcová

Typ výstavy: knižní výstava
Termín a místo konání: 3. 2.–10. 3. 2020 / vestibul MSVK

Moravskoslezský kraj ve fotografii Libora Sváčka

Typ výstavy: výstava fotografií
Termín a místo konání: 2. 3.–30. 6. 2020 / studovna MSVK

Toulky regionem

Typ výstavy: knižní výstava
Termín a místo konání: 1. 6.–31. 7. 2020 / vestibul MSVK

Pěkně od začátku (ve spolupráci s Goethe-Institutem)

Typ výstavy: výstava knih a plakátů
Termín a místo konání: 1. 7.–31. 8. 2020 / studovna MSVK

Barvy Martina Straky

Typ výstavy: výstava fotografií
Termín a místo konání: 13. 7.–30. 9. 2020 / oddělení speciálních fondů MSVK

Poručíme větru, dešti?

Typ výstavy: knižní výstava
Termín a místo konání: 3. 8.–30. 9. 2020 / vestibul MSVK

VODA-SUCHO

Typ výstavy: edukační výstava o klimatických změnách – panely
Termín a místo konání: 1. 9.–30. 9. 2020 / studovna MSVK

Stanislav Drozd – Ostrava foto-grafická 2

Typ výstavy: výstava fotografií
Termín a místo konání: 2. 9.–13. 10. 2020 / studovna EIZ MSVK

A co takhle robot?

Typ výstavy: knižní výstava
Termín a místo konání: 1. 10.–22. 12. 2020 / vestibul MSVK

Deset tváří Vojtěcha Martínka

Typ výstavy: výstava o spisovateli Vojtěchu Martínkovi – panely
Termín a místo konání: 25. 11.–31. 12. 2020 / studovna MSVK + online

Název: Výroční zpráva 2020

Autoři: Mgr. Monika Oravová
PhDr. Libuše Foberová, Ph.D. (souhrnné vyhodnocení)

Fotografie: Archiv MSVK, Zdeněk Janošík

Vydavatel: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě,
příspěvková organizace

Rok vydání: 2021

Počet stran: 44

Počet výtisků: 25

ISBN 978-80-7054-295-8

**Moravskoslezská
vědecká knihovna
v Ostravě**

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

